

0

A.25.1

Α.Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ στην ΚΕΡΚΥΡΑ

6-9 Μαΐου 1991

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΣΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ	3
--	---

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΖΑΝ ΠΙΕΡ ΚΟΤ ΚΑΙ ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ	13
---	----

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΣΤΟ ΔΕΙΠΝΟ	18
---	----

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΚΥ ΣΠΙΤΑΕΛΣ ΚΑΙ ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ	20
---	----

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΧΤΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	25
--	----

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ	36
---	----

ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ
ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
ΣΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΤΗΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

ΚΕΡΚΥΡΑ, ΔΕΥΤΕΡΑ 6 ΜΑΪΟΥ 1991

Αγαπητέ Πρόεδρε, Συντρόφισσες και Σύντροφοι,

Αισθάνομαι μεγάλη χαρά που βρίσκομαι σήμερα μαζί σας και μου δίδεται η ευκαιρία να καλωσορίσω ξανά τη Σοσιαλιστική Ομάδα στην Ελλάδα.

Χαίρομαι ιδιαίτερα που η συνεδρίασή σας πραγματοποιείται στην Κέρκυρα, σε ένα νησί με μεγάλη παράδοση δημοκρατικών και κοινωνικών αγώνων, σε μια από τις πρώτες γωνιές της Ελλάδας που τον περασμένο αιώνα ρίζωσαν και άνθισαν οι ιδέες του σοσιαλισμού.

Ζούμε σε μια περίοδο μεγάλων αλλαγών και εξελίξεων, σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον.

Η μορφή και η ταχύτητα των εξελίξεων στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, ο πόλεμος και οι μεταπολεμικές εξελίξεις στον Κόλπο, η ενοποίηση της Γερμανίας, η προσπάθεια των Η.Π.Α. να επιβληθούν ως η μοναδική πολιτικοστρατιωτική δύναμη σε παγκόσμια κλίμακα, η κρίση διακρατικών σχέσεων στη Βαλκανική, αποτελούν τους κύριους άξονες με τους οποίους διαμορφώνεται στην Ευρωπαϊκή Ήπειρο και στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου, μια όντως νέα διεθνής τάξη πραγμάτων, την οποία δεν είμαστε σε θέση ακόμη να σκιαγραφήσουμε.

Από την άλλη πλευρά στο εσωτερικό της Κοινότητας βρίσκονται σε εξέλιξη και φάση επεξεργασίας, τα στρατηγικής σημασίας κρίσιμα ζητήματα και προκλήσεις που έχουν τεθεί ποτέ στην ιστορία της Κοινότητας, όπως:

- η πορεία προς το 1992 και η μεταρρύθμιση των διαθρωτικών πολιτικών της Κοινότητας στα πλαίσια της Ενιαίας Πράξης.
- οι δύο Διακυβερνητικές Διασκέψεις για την οικονομική και Νομισματική Ένωση (ONE) και για την Πολιτική Ένωση της Κοινότητας οι οποίες θα επιφέρουν ριζική αλλαγή στη δομή και στις πολιτικές της.
- η ενοποίηση των Δύο Γερμανιών, με την οργανική ενσωμάτωση της πρώην Λ.Δ. Γερμανίας στο Κοινοτικό Οικονομικό Σύστημα.

- οι νέες σχέσεις που πρέπει να συναφθούν με τις χώρες ΕΖΕΣ και τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης οι οποίες θα επηρεάσουν άμεσα την ταχύτητα, τη μορφή και το περιεχόμενο της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης και μάλιστα έξω από το σημερινά εξωτερικά σύνορα της Κοινότητας των 12.

Θα ήθελα να σταθώ ιδιαίτερα στη συμβολή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στην πορεία εκδημοκρατισμού, οικονομικής και κοινωνικής ανασυγκρότησης των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Η οικονομική και κοινωνική κρίση στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, και οι εθνικιστικές διεκδικήσεις, μας δημιουργούν έντονους προβληματισμούς και ανησυχία.

Το είδος της βοήθειας, ο χρόνος που αυτή τελικά δίδεται, ο χαρακτήρας της συνεργασίας είναι καθοριστικοί παράγοντες για την ομαλή δημοκρατική εξέλιξη, τη μελλοντική ανάπτυξη των χωρών αυτών αλλά και τη σταθερότητα και ασφάλεια γενικότερα στην Ευρώπη.

Η καθυστέρηση της βοήθειας με στόχο την πολιτική εξασθένιση των δυνάμεων που δρομολογούν τις εξελίξεις είναι πιθανόν να δημιουργήσει απρόβλεπτες συνέπειες στην πορεία εκδημοκρατισμού των χωρών αυτών.

Ιδιαίτερα πρέπει να προσέξουμε τον κίνδυνο απομόνωσης της Σοβιετικής Ένωσης.

Σήμερα περισσότερο από ποτέ πρέπει να ενισχυθεί η πολιτική του Μιχαήλ Γκορμπατσώφ στην κατεύθυνση του πολιτικού εκδημοκρατισμού, της οικονομικής ανασυγκρότησης και της δημιουργίας ενός νέου πλαισίου συναίνεσης και συμφωνίας μεταξύ των Δημοκρατιών της ΕΣΣΔ.

Με την ίδια προσοχή πρέπει να αντιμετωπίσουμε τις εξελίξεις στα Βαλκάνια όπου επικρατεί μεγάλη πολιτική αστάθεια, κοινωνική ρευστότητα και βαθιά οικονομική κρίση. Η Αλβανία, η Γιουγκοσλαβία, η Βουλγαρία, η Ρουμανία αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί και πρέπει να συμβάλλει με ειδικά επεξεργασμένες πολιτικές στην επίλυσή τους.

Μπροστά σε αυτές τις ιστορικές προκλήσεις που αναδύονται δυναμικά στην Ευρωπαϊκή Ήπειρο και στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου και μετά την απόσυρση της ΕΣΣΔ από την διεθνή σκηνή, ως υπερδύναμης, παρατηρούμε τις προσπάθειες των Η.Π.Α. να αποτρέψουν την απόφαση της Κοινότητας να αποκτήσει δική της εξωτερική πολιτική και άμυνα.

Συντρόφισσες και Σύντροφοι Ευρωβουλευτές,

Πιστεύω να συμφωνήσουμε ότι αν δεν θα υπάρξει κοινή εξωτερική και αμυντική πολιτική, η οποία αποτελεί ταυτόχρονα αναγκαία προϋπόθεση για την στήριξη και της Ο.Ν.Ε. και της εσωτερικής αγοράς του 1992, η Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση θα περιοριστεί στα σημερινά επίπεδά της, στο σημερινό της ιστορικό ρόλο. Θα παραμείνει χωρίς αυτόνομη δυναμική παρουσία στη διεθνή σκηνή, τόσο στον οικονομικό όσο και στον πολιτικοστρατιωτικό τομέα.

Γι' αυτό εμείς, οι Σοσιαλιστικές και Προοδευτικές Δυνάμεις της Κοινότητας, που αποτελούμε και το **μεγαλύτερο πολιτικό σχήμα στα πλαίσια της Κοινότητας**, πρέπει να προχωρήσουμε με ταχύτερους ρυθμούς στο διάλογο και στην επεξεργασία της νέας μας Ευρωπαϊκής Στρατηγικής.

Ένα άλλο μεγάλο ζήτημα είναι η πορεία της Κοινότητας προς το τελικό στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ) και η τελική ολοκλήρωσή της. Η δική μας απόφαση της Μαδρίτης, τον περασμένο Δεκέμβρη, πιστεύω ότι σήμερα μας καλύπτει σε πολλά σημεία, γι' αυτό θα ήθελα να αρκεστώ σε ορισμένες παρατηρήσεις και κυρίως στη **σχέση που πρέπει να έχει η ΟΝΕ με το ευρύτερο πλαίσιο της Κοινοτικής Ολοκλήρωσης.**

Το ερώτημα είναι: Πώς μπορούμε να εξασφαλίσουμε την άμεση συμμετοχή όλων των Κρατών-Μελών, συμπεριλαμβανομένων και ορισμένων εξαιρέσεων για μικρό μεταβατικό χρονικό διάστημα, σε όλα τα στάδια της ΟΝΕ;

Πιστεύω ότι μπορεί να γίνει, αν αλλάξουν ριζικά οι διαρθρωτικές πολιτικές της Κοινότητας ενόψει της επίτευξης της ΟΝΕ με βάση τους παρακάτω θεμελιώδεις άξονες πολιτικών αποφάσεων.

- α) Γενναία αύξηση των ιδίων πόρων της Κοινότητας για να στηρίξει το σύνολο των παλιών και νέων διαρθρωτικών παρεμβάσεων που θα καταστούν αναγκαίες μέχρι την πλήρη οικονομική και νομισματική ενοποίηση.
- β) Η θέσπιση νέων διαρθρωτικών πολιτικών με χαρακτηριστικά κοινοτικών πρωτοβουλιών χωρίς την αρχή της «προσθετικότητας».
- γ) Η δυνατότητα κοινοτικής συνδρομής στα ισοζύγια πληρωμών (bail out policy) των Κρατών-Μελών στην περίπτωση που θα υπάρξει κρίση και όταν η ευθύνη δεν βαρύνει το Κράτος-Μέλος.
- δ) Ο εξαρχής συντονισμός σε μεσοπρόθεσμη βάση των **μακροοικονομικών πολιτικών** όλων των Κρατών-Μελών με θέσπιση ανωτάτων ορίων εθνικών δημοσίων ελλειμμάτων (public deficit ceiling's policy) καθώς και ανωτάτων ορίων πληθωρισμού, στα τακτά χρονικά διαστήματα μέχρι να υπάρξει πλήρης συντονισμός.
- ε) Συντονισμός των **μικροοικονομικών πολιτικών** με παράλληλη θέσπιση και εφαρμογή ειδικών κοινωνικών και τεχνολογικών προγραμμάτων που θα στοχεύουν στην αύξηση του μέσου επιπέδου παραγωγικότητας σε τομείς και περιοχές που παρουσιάζουν οικονομική καθυστέρηση ή βιομηχανική παρακμή.
- στ) Η μεταβίβαση του κέντρου βάρους των διαρθρωτικών πολιτικών της Κοινότητας από την έννοια της Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής, η οποία αποτελεί μια ήπια και αναποτελεσματική πλέον –ενόψει της ΟΝΕ– μορφή διαρθρωτικών Κοινοτικών παρεμβάσεων, στην έννοια της ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ η

οποία απαιτεί μια πιο δυναμική μορφή διαρθρωτικών παρεμβάσεων σε περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Εδώ θα ήθελα να σας θυμίσω ότι την **έννοια της σύγκλισης των επιπέδων ανάπτυξης**, την είχε προτείνει η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στη διετία 1985-1986, στην τότε Διακυβερνητική Διάσκεψη που επεξεργάστηκε την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη. Τότε η ελληνική θέση δεν έγινε δεκτή. Εύχομαι να γίνει δεκτή αυτή τη φορά.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Θα ήθελα να αναφερθώ, φυσικά, με δυό λόγια και στο θέμα της ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ της Κοινότητας.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. πιστεύει ότι ήρθε η ώρα η Κοινότητα να προχωρήσει στο ευρύτερο δυνατό σημείο των μεταρρυθμίσεων των Συνθηκών της και να δημιουργηθούν όλα τα απαραίτητα θεσμικά μέσα για την οικοδόμηση της πλήρους Ενωμένης Ευρώπης.

Αυτό πρώτα από όλα το απαιτεί η διεθνής συγκυρία με την ανατροπή των παγκοσμίων ισορροπιών υπέρ των ΗΠΑ και με την απόσυρση της ΕΣΣΔ από την άμεση στρατιωτική παρουσία στη διεθνή σκηνή. Σ' αυτό το κρίσιμο σημείο, η πραγματικά και πολιτικά ενωμένη Ευρώπη θα παίξει ένα καταλυτικό ιστορικό ρόλο ειρηνικής συνύπαρξης, σταθερότητας και διεθνούς οικονομικής ανάπτυξης.

Για να συμβεί όμως αυτό απαιτείται ακόμα περισσότερο, αύξηση των προϋποθέσεων της εσωτερικής Κοινοτικής Συνοχής, και θεσμοθέτηση μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής και μιας κοινής πολιτικής ασφαλείας η οποία θα συμπεριλαμβάνει και την άμεση κοινή αμυντική πολιτική.

Δεν αναφέρομαι τυχαία σ' αυτό το νέο ρόλο της Κοινότητας. Πιστεύω ότι οι εξελίξεις των τελευταίων χρόνων

στην Ευρωπαϊκή Ήπειρο, δημιούργησαν κλίμα αβεβαιότητας, ανασφάλειας, ακόμα και πιθανών αλλαγών στα σύνορα του χάρτη της Ηπείρου μας, με κύρια αιχμή μειονοτικές και εθνικιστικές εξεγέρσεις, πολλές από τις οποίες υποκινούνται από έξω-ευρωπαϊκά κέντρα πολιτικών και οικονομικών αποφάσεων.

Το κρίσιμότερο για την Κοινότητα θέατρο τέτοιων υπόγειων εξελίξεων αποτελεί η Βαλκανική χερσόνησος, η οποία κινδυνεύει εκ νέου να μετατραπεί σε πυριτιδαποθήκη της Ευρώπης, με κύρια αιχμή σήμερα το πρόβλημα της Γιουγκοσλαβίας, της Αλβανίας και των υποκινουμένων από την Τουρκία μουσουλμανικών μειονοτήτων στην Β. Ελλάδα και στην Βουλγαρία. Παράλληλα εδώ πρέπει να προσθέσουμε τη συνεχιζόμενη απειλή της Τουρκίας ενάντια στην Ελλάδα και την επικίνδυνη παράταση του Κυπριακού Προβλήματος.

Σ' όλα αυτά τα θέματα η Κοινότητα, με ενιαία κοινή εξωτερική πολιτική σήμερα και στο μέλλον – μπορεί να παίξει αποφασιστικό ειρηνευτικό ρόλο, ιδιαίτερα στις εξεγέρσεις και υπόγειες κινήσεις που είναι υποκινούμενες από έξω-ευρωπαϊκά κέντρα.

Γι' αυτό, ένας από τους κύριους στόχους της Διακυβερνητικής Διάσκεψης για την «ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ» της Κοινότητας, είναι η ΘΕΣΜΙΚΗ κατοχύρωση στις Συνθήκες των ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ της Κοινότητας, με την ανάλογη έκφραση αλληλεγγύης ανάμεσα στα Κράτη-Μέλη της Ένωσης να συνδέσουν τις τύχες τους σε θέματα ασφαλείας και άμυνας κατά το πρότυπο του άρθρου 5 της Συνθήκης των Βρυξελλών του 1948, για την ίδρυση της ΔΕΕ, το οποίο προβλέπει ότι σε περίπτωση ένοπλης επίθεσης στην Ευρώπη εναντίον Κράτους-Μέλους, τα άλλα κράτη έχουν υποχρέωση ενίσχυσης και συνδρομής, ακόμα και με προσφυγή σε στρατιωτικά μέσα.

Η μεταφορά αυτή, μιας θεμελιώδους διάταξης της ΔΕΕ στη Συνθήκη, χωρίς να θίγει την πολλαπλότητα και τη διατήρηση των σημερινών δεσμεύσεων των Κρατών-Μελών, εκφράζει τον ταυτόσημο χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής ασφαλείας.

Μια άλλη βασική πτυχή της πολιτικής ενοποίησης της Κοινότητας είναι η προώθηση της **κοινωνικής**, πολιτιστικής και περιβαλλοντικής διάστασης της Κοινότητας.

Έχουμε καθυστερήσει πολύ στο θέμα της Κοινωνικής Ευρώπης. Η πορεία προς την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να σημαίνει την ακύρωση των κοινωνικών κατακτήσεων σε εθνικό επίπεδο αλλά, αντίθετα, πρέπει να διασφαλίζει την κατοχύρωση σε Ευρωπαϊκό επίπεδο των δικαιωμάτων των εργαζομένων και της κοινωνικής προστασίας.

Υπάρχει σήμερα στην Κοινότητα ένα σημαντικό **δημοκρατικό έλλειμμα** το οποίο πρέπει να **αρθρεί** και να αναβαθμιστεί ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο υπό διαμόρφωση νέο Κοινοτικό πλαίσιο ολοκλήρωσης. Η νέα Ευρώπη δεν μπορεί να στηρίζεται σε γυάλινα πόδια. Δεν μπορεί να υπάρξει η νέα Ενωμένη Ευρώπη χωρίς την διεύρυνση της διαδικασίας της δημοκρατικής νομιμοποίησης του συνόλου των οργάνων της. Και για να συμβεί αυτό θα πρέπει στη μεταρρύθμιση των Συνθηκών να κατοχυρωθούν υπέρ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου:

- Τα δικαιώματα συναπόφασης με το Συμβούλιο στα θέματα όπου το Συμβούλιο αποφασίζει με πλειοψηφία.
- Το δικαίωμα της νομοθετικής πρωτοβουλίας όπου αρνείται ή παραλείπει η Επιτροπή.
- Η εκλογή του Προέδρου της Επιτροπής μετά από πρόταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, και παροχή ψήφου εμπιστοσύνης στην Επιτροπή όταν αυτή ορίζεται στην αρχή της περιόδου αλλά και ενδιάμεσα, κατά την εφαρμογή της Κοινωνικής νομοθεσίας, όταν κριθεί ότι παρεκκλίνει σε σημαντικά θέματα, ή παραλείπει να εκπληρώσει ανηλλειμένες υποχρεώσεις της.
- Στενότερη σύνδεση, μέσω των θεσμοθετημένων Κοινοβουλευτικών επιτροπών, με τα εθνικά Κοινοβούλια, για να μπορούν να ελεγχθούν δημοκρατικά οι υπουργοί, μέλη του Συμβουλίου από τα όργανα των εθνικών κοινοβουλίων.

Περισσότερη ενίσχυση του ρόλου του Κοινοβουλίου στις εξωτερικές σχέσεις της Κοινότητας. Αυτές οι ρυθμί-

σεις είναι οι ελάχιστες αλλά πιο θεμελιώδεις, που θα κατοχυρώσουν το **νέο ισότιμο νομοθετικό ρόλο του Ε.Κ.** στο Κοινοτικό Πλαίσιο, και θα δημιουργήσουν ασφαλείς βάσεις δημοκρατικής λειτουργίας της Κοινότητας.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Οι σοσιαλιστικές δημοκρατικές δυνάμεις στην Ευρώπη όχι μόνο αποτελούν το μεγαλύτερο πολιτικό ρεύμα σήμερα, αλλά και βρίσκονται στην πρώτη γραμμή των αγώνων των πολιτών για καλύτερες και ανθρωπινότερες συνθήκες εργασίας και διαβίωσης, για κοινωνίες που σέβονται και διευρύνουν στην πράξη τις ιδέες της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης, στα πλαίσια μιας νέας Ενωμένης Ευρώπης.

Σήμερα, βρισκόμαστε ακόμα μια φορά μπροστά σε ιστορικές προκλήσεις, σε κρίσιμα σταυροδρόμια όπου καλούμαστε να πάρουμε μεγάλες πολιτικές αποφάσεις για το κοινό μας μέλλον, για το μέλλον της Ενωμένης Ευρώπης, για το μέλλον της μεγάλης Κοινωνικής Ευρώπης.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Σ' αυτό το μακρύ δρόμο που έχουμε μπροστά μας έχουμε και ένα πρόσθετο πολιτικό καθήκον: να αυξήσουμε τις σοσιαλιστικές δυνάμεις στα κέντρα πολιτικής εξουσίας και κυρίως στις Κυβερνήσεις των Κρατών-Μελών, πράγμα που επηρεάζει και την σύνθεση του Συμβουλίου Υπουργών της Κοινότητας. Διότι δεν αρκούν μόνο οι αγώνες και οι ισχυρές ιδέες.

Οι επιπτώσεις του πολέμου στον Κόλπο, η οικονομική, κοινωνική και πολιτική κρίση στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, ο παγκόσμιος οικονομικός και τεχνολογικός ανταγωνισμός, η συνεχής επιδείνωση της κατάστασης στον τρίτο κόσμο, η ανάγκη διεθνούς συνεργασίας όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος

απαιτούν ένα ενισχυμένο ρόλο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Είμαστε περήφανοι γιατί στις χώρες μας, μέσα από σκληρούς αγώνες, κατορθώσαμε όλα αυτά τα χρόνια να κατοχυρώσουμε τη δημοκρατία, να βελτιώσουμε το επίπεδο διαβίωσης των λαών μας, να διαμορφώσουμε τη νέα αντίληψη για την κοινωνία της αλληλεγγύης.

Οι αξίες μας, οι αρχές μας για τη Δημοκρατία και το Σοσιαλισμό, για το σεβασμό στην ελευθερία και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια αποτελούν σήμερα πηγή έμπνευσης και ελπίδας για όλους τους λαούς που αγωνίζονται για ένα καλύτερο μέλλον.

Οι συντηρητικές δυνάμεις, προσπαθούν να εκμεταλλευθούν τη συγκυρία. Να περιορίσουν την πορεία της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης στις οικονομικές της πτυχές. Όχι μόνο εμποδίζουν την οικοδόμηση της Κοινωνικής Ευρώπης, αλλά επιδιώκουν τη μείωση των κοινωνικών κατακτήσεων.

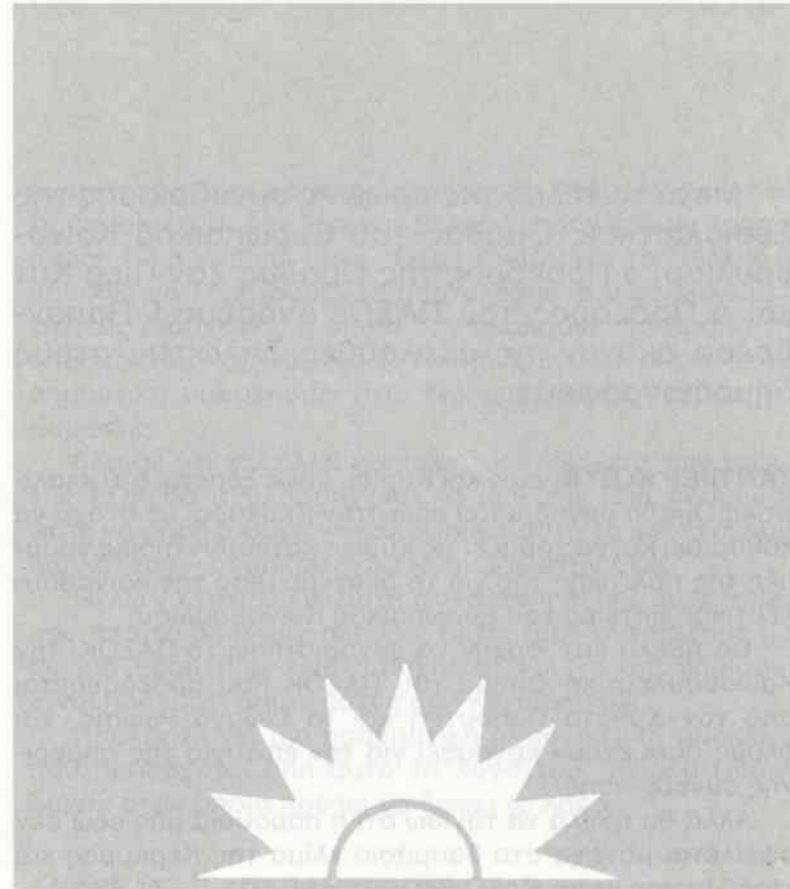
Χωρίς αμφιβολία, έχουμε να αντιμετωπίσουμε μια συντηρητική στρατηγική για την Ευρωπαϊκή εξέλιξη.

Μια στρατηγική, που δεν περιορίζεται μόνο στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αλλά αφορά και την εξέλιξη των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Σήμερα, πρέπει να αποτυπώσουμε το Όραμά μας για την Ευρώπη του μέλλοντος σε μια **συνολική στρατηγική πρόταση**.

Μια πρόταση που θα αποτελέσει την επεξεργασμένη σοσιαλιστική απάντηση στην ιστορική συγκυρία που ζούμε και θα καθορίζει τις πολιτικές κατευθύνσεις και προτεραιότητές μας για τις επόμενες δεκαετίες.

Εμείς οι Σοσιαλιστές, πρέπει να καταστήσουμε σαφές, πως η Πορεία προς την Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και η λειτουργία της Κοινότητας δεν αποτελούν μια διαδικασία πολιτικών παραχωρήσεων και απεμπόλισης των ιδεολογικών μας αρχών.

**ΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΖΑΝ ΠΙΕΡ ΚΟΤ
ΚΑΙ
ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ**

Αθήνα, 6 Μάη 1991

Μετά το τέλος της πρωινής συνεδρίασης της Σοσιαλιστικής Ομάδας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο Πρόεδρος της Ομάδας Ζαν Πιερ Κότ και ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Ανδρέας Γ. Παπανδρέου έκαναν τις ακόλουθες δηλώσεις στους δημοσιογράφους:

ΖΑΝ ΠΙΕΡ ΚΟΤ: Κυρίες και Κύριοι, όπως ξέρετε, η Σοσιαλιστική Ομάδα συνεδριάζει εδώ στην Κέρκυρα, με στόχο να καθορίσει και να χαράξει τις κύριες κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής της για το δεύτερο μισό της κοινοβουλευτικής θητείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Θα ήθελα κατ' αρχήν να ευχαριστήσω το ΠΑΣΟΚ, την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ που προεδρεύεται από τον Χρήστο Παπουτσή και το Γιώργο Ρωμαίο, και όλους όσοι έχουν εργασθεί για την επιτυχία της σημερινής συνεδρίασης.

Αλλά θα ήθελα να τονίσω ότι η παρουσία μας εδώ δεν οφείλεται μονάχα στο θαυμάσιο κλίμα της Κέρκυρας και τη φιλία μας με το ΠΑΣΟΚ.

Είμαστε εδώ για να διαδηλώσουμε την πολιτική μας αλληλεγγύη με το ΠΑΣΟΚ και τον Πρόεδρο Ανδρέα Γ. Παπανδρέου. Τη στιγμή που η Ελλάδα γνωρίζει δύσκολες στιγμές, τη στιγμή που η πολιτική αντιπαράθεση περνάει μια ευαίσθητη φάση, θεωρούμε, σαν πολιτικοί, σαν σοσιαλιστές, ότι πρέπει να είμαστε στο πλευρό του ΠΑΣΟΚ και του Προέδρου του Ανδρέα Παπανδρέου.

Θέλω να προσθέσω ότι σήμερα το πρωί, ο Πρόεδρος Ανδρέας Γ. Παπανδρέου μας έκανε την τιμή να έρθει να μιλήσει ενώπιόν μας και πιστεύω ότι θα θέλει να σας αναφέρει και σας αυτά που είπε.

Μέσα απ' αυτά που είπε σ' αυτό το σημαντικό λόγο, –και είμαστε συνηθισμένοι να ακούμε από τα χείλη του σημαντικούς λόγους– κάλυψε πολλά θέματα, θα ήθελα να τονίσω ιδιαίτερα ένα σημείο.

Η Ευρώπη αυτή τη στιγμή διστάζει μπροστά στην

ανάγκη να πάρει μια απόφαση για την πολιτική ένωση και τη δημοκρατία. Δεν ξέρω αν θέλει να προχωρήσει προς τα μπρος ή να γυρίσει πίσω. Όταν τονίζει ότι το ΠΑΣΟΚ θα αρνηθεί να επικυρώσει τα αποτελέσματα μιας διακυβερνητικής διάσκεψης η οποία δεν ακολουθεί το δρόμο της δημοκρατίας, ο Ανδρέας Γ. Παπανδρέου δίνει μια ακόμα σημαντική υποστήριξη στις δημοκρατικές δυνάμεις της Ευρώπης.

Ελπίζω ότι και άλλα σοσιαλιστικά κόμματα των χωρών της ΕΟΚ θα αναλάβουν και τα ίδια την ίδια δέσμευση, ώστε να μπορέσουμε να καλύψουμε αυτό το οποίο έχουμε αποκαλέσει «δημοκρατικό έλλειμμα» στην ΕΟΚ.

Θέλω να τονίσω ότι αυτή η ανάληψη θέσης και δέσμευσης από τη δική μας πλευρά, θέτει τους αντιπάλους μας σε μια θέση που είναι υποχρεωμένοι να αποφασίσουν. Είναι πράγματι δημοκράτες όσο λένουν ή όχι;

Πρόκειται για μια πραγματική δημοκρατική πρόκληση που προέρχεται από αυτό το λόγο του Ανδρέα Παπανδρέου στον οποίο πρέπει να δώσω το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Ευχαριστώ πάρα πολύ. Πρώτα απ' όλα για την παρουσία σας στην Κέρκυρα, γιατί επιλέξατε αυτό το ωραίο πολιτισμένο νησί με την πολύ μακρά παράδοση των δημοκρατικών αγώνων και διότι, επίσης, είδατε αυτή τη δική σας παρουσία ως μια πράξη αλληλεγγύης στον αγώνα το δύσκολο και τον περίεργο τον οποίο δίνουμε σήμερα στη χώρα μας, με την ελπίδα να ξαναβρεί ο τόπος το δρόμο του προς την πρόοδο, τη γνήσια δημοκρατία και την εθνική του ταυτότητα και ανεξαρτησία.

Πράγματι, αυτή η Σύνοδος των Ευρωσοσιαλιστών, των Σοσιαλιστών της Ευρωβουλής, είναι πάρα πολύ σημαντική γιατί βρίσκεται η Κοινότητα μπροστά στο σταυροδρόμι. Και θάλεγα συνοπτικά ότι το σταυροδρόμι αυτό είναι τριπλό. Υπάρχει, πρώτο, το θέμα του δημοκρατικού ελλείμματος. Όταν μιλούν για το δημοκρατικό έλλειμμα, αναφέρονται στο γεγονός ότι ο ρόλος του Κοινοβουλίου, των

αντιπροσώπων του λαού της Ευρώπης, είναι εξαιρετικά περιορισμένος και ότι οι κρίσιμες αποφάσεις παίρνονται από το Συμβούλιο –είτε είναι κορυφής, είτε Υπουργών– πολλές φορές χωρίς γνώση, προειδοποίηση συμμετοχής του Κοινοβουλίου. Και πρέπει να τονίσω και κάτι άλλο: ότι πολλές φορές αυτά γίνονται κατά τρόπους κάπως αδιαφανείς. Δεν υπάρχει αυτό το μεγάλο μέτωπο του εκδημοκρατισμού των θεσμών της Κοινότητας. Και εκεί πάνω πήραμε μια θέση εμείς –είμαστε το πρώτο κατά σειρά κόμμα που παίρνει αυτή τη θέση– ότι εάν στο πακέτο των μεταρρυθμίσεων που θα έρθουν προς ψήφιση στη Βουλή, δεν συμπεριλαμβάνεται και ο εκδημοκρατισμός των θεσμών, τότε εμείς θα ψηφίσουμε όχι. Και χαίρω ιδιαίτερα, ότι ο σύντροφος Ζαν Πιερ Κοτ, ετόνισε ιδιαίτερα αυτό το σημείο της παρουσιάσής μου.

Το δεύτερο μέγα θέμα –είναι σταυροδρόμι. Είναι ο κοινωνικός χαρακτήρας, οι κοινωνικοί στόχοι και πολιτιστικοί στόχοι αλλά κοινωνικοί κυρίως. Η συντηρητική άποψη είναι ότι αυτή η πορεία πρέπει να ολοκληρώσει τις οικονομίες μας που θα κατευθύνονται φυσικά από τους νόμους της αγοράς και αυτό αρκεί.

Για μας αυτό θα είναι πολύ αρνητικό για την εξέλιξη στην Ευρώπη, γιατί όχι μόνο δεν θα προωθούν τη κοινωνική δικαιοσύνη, το κράτος Πρόνοιας, η προστασία του περιβάλλοντος, η υγεία, η παιδεία, αλλά θα σαρώσει την Ήπειρο η ανεργία και θα 'χουμε κοινωνίες των δυο τρίτων. Και στην περιφέρεια αυτής της κοινότητας μπορεί να είναι κοινωνίες του ενός τρίτου για την κοινωνική δικαιοσύνη και την κοινωνική αλληλεγγύη. Και αυτή είναι η μάχη ανάμεσα στους σοσιαλιστές και τους συντηρητικούς.

Τρίτο, υπάρχει, το θέμα: Έχομε, θα έχομε, δική μας Ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική και κοινή άμυνα; Θα έχομε; Εδώ το θέμα είναι κρίσιμο. Αφορά βεβαίως και το θέμα της ασφάλειας των συνόρων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας γιατί αυτό ασφαλώς πρέπει να συμπεριλαμβάνεται. Αφορά όμως και κάτι άλλο: αφορά το πόσο και σε ποιό βαθμό η Κοινότητα θα διατηρήσει σχέσεις συνεργασίας και φιλίας με τις Ηνωμένες Πολιτείες, αλλά ταυτόχρονα θα αναπτύ-

ξει τη δική της ταυτότητα στην εξωτερική πολιτική και στη διαμόρφωση κοινής άμυνας. Αυτή η υπόθεση είναι πάρα πολύ σημαντική. Ιδιαίτερα όταν έχουν καταστήσει σαφές πλέον οι Ηνωμένες Πολιτείες –αυτό με ντοκουμέντα όχι με φράσεις δικές μου– ότι θεωρούν ότι η Αμερική είναι αναπόσπαστο τμήμα της Ευρώπης και δεύτερον, ότι η Δυτική Ευρωπαϊκή Ένωση δεν πρέπει να υπάγεται στους θεσμούς της Κοινότητας για να μην αποδυναμώσει και το ρόλο και τη σημασία του NATO, στόχοι του οποίου τώρα είναι δύσκολο και να διευκρινισθούν εν' όψει ότι ο ψυχρός πόλεμος έχει λήξει. Γι' αυτούς τους λόγους πιστεύω ότι αυτή η συνεδρίαση έχει τεράστια σημασία για το μέλλον.

Οι Σοσιαλιστικές δυνάμεις στην Ευρώπη έχουν την πλειοψηφία. Αλλά πρέπει να δώσουμε τη μάχη –στις χώρες μας ο καθένας και τη μάχη όλοι μας– συντονισμένοι στην Ευρώπη –να σταματήσουμε την πορεία του νεοφιλελευθερισμού, ο οποίος και στη γενέτειρά του ακόμη έχει αποτύχει.

Χαίρω ιδιαίτερα γι' αυτή την ευκαιρία που μου δόθηκε και ευχαριστώ και πάλι τον Πρόεδρο Ζαν Πιερ Κοτ για το καλωσόρισμά του και για την ευκαιρία που μου έδωσε.

Προσφώνηση του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ Ανδρέα Γ. Παπανδρέου στο δείπνο που παρέθεσε προς τιμήν των βουλευτών της Σοσιαλιστικής Ομάδας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Προεδρείου της Συνομοσπονδίας των Σοσιαλιστικών Κομμάτων της ΕΟΚ (Κέρκυρα, 7 Μαΐου 1991).

Αγαπητές φίλες και φίλοι,

Είμαι ευτυχής που βρίσκεστε στην Κέρκυρα, σ' αυτό το ωραίο και φιλόξενο νησί, για τις τόσο σημαντικές εργασίες της Συνόδου της Σοσιαλιστικής Ομάδας και του Προεδρείου της Συνομοσπονδίας Σοσιαλιστικών Κομμάτων της ΕΟΚ.

Κι αυτό σε μια περίοδο που όλοι μας δίνουμε μια πολιτική μάχη κατά του νεοφιλελευθερισμού ο οποίος προβάλλεται σαν πρότυπο και κάτω από τις νέες συνθήκες της κατάρρευσης του υπαρκτού σοσιαλισμού και των μεταβολών στα Βαλκάνια και την Κεντρική Ευρώπη.

Σας ευχαριστώ, λοιπόν, κι εγώ και το ΠΑΣΟΚ για τον ερχομό σας στην Κέρκυρα και χαίρομαι που θα παραστήτε αύριο στη λαϊκή μας συγκέντρωση.

Θα ήθελα να ξεφύγω λίγο από τον κανόνα και να πω

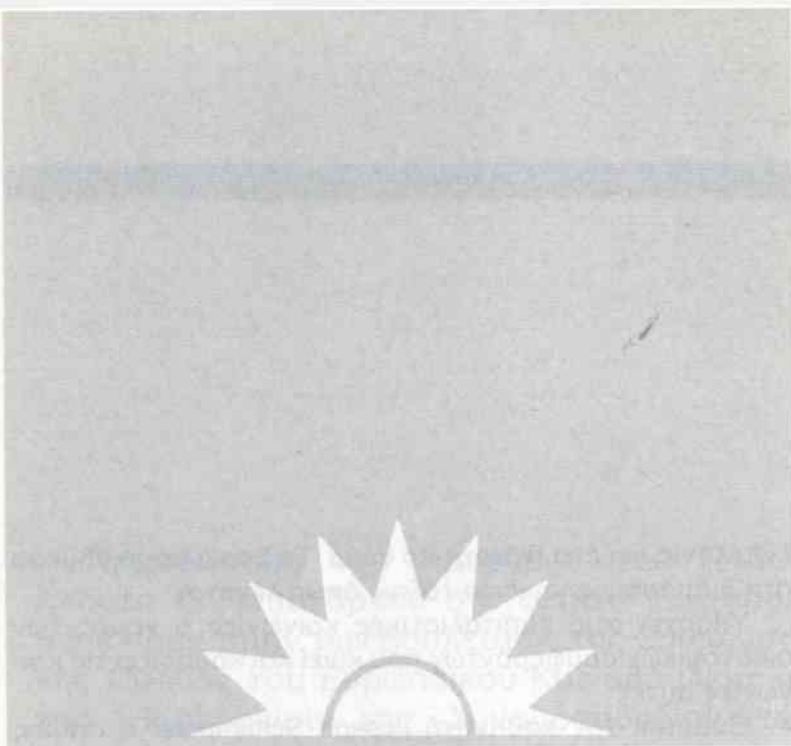
λίγα λόγια για ένα θεωρητικό θέμα. Το Σοσιαλισμό σήμερα στη διαμορφωμένη «νέα τάξη», όπως λέγεται.

Υπάρχει στις καπιταλιστικές κοινωνίες ο νόμος των οικονομικών συμφερόντων που κινεί και καθορίζει τις κοινωνίες αυτές.

Θυμάμαι τον καθηγητή Joseph Schumpeter ο οποίος αναφερόμενος στην καπιταλιστική οικονομία την χαρακτήριζε ως διαδικασία «δημιουργικής καταστροφής» – και πράγματι σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σε μια εκπληκτική εξέλιξη της τεχνολογίας – ένα τομέα σύγχρονο που έχει σημειώσει φοβερή επιτυχία παντού όπως π.χ. την πληροφορική.

Στην ίδια περίοδο παρακολουθούμε τη διαμόρφωση κοινωνιών των 2/3 στο κέντρο ενώ στην περιφέρεια υπάρχουν κοινωνίες του 1/3 ή και του 1/5 ακόμα. Ταυτόχρονα ζούμε την υποβάθμιση της ζωής του ανθρώπου, με την καταστροφή και την ρύπανση του περιβάλλοντος, με την παροχή υγειονομικής περίθαλψης που δεν είναι κοινή για όλους, με τις τεράστιες διαφορές Βορρά-Νότου κλπ.

Ουσιαστικά υπάρχουν δύο δρόμοι. Ο δρόμος της **κοινωνίας αλληλεγγύης** είναι ο δικός μας δρόμος, (αν στεκόμαστε μόνο στην οικονομία της αγοράς τότε δεν θα είμαστε σοσιαλιστές). Ο άνθρωπος είναι το επίκεντρο της κοινωνίας, όπως την οραματιζόμαστε. Αυτή είναι η πρώτη αρχή της Σοσιαλιστικής ιδέας – και το ΠΑΣΟΚ, αυτό επιδιώκει και με βάση αυτό καθορίζει τις θέσεις και τη δράση του.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΚΥ ΣΠΙΤΑΕΛΣ ΚΑΙ ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Κέρκυρα, 8 Μάη 1991

Ο Πρόεδρος της Συνομοσπονδίας των Σοσιαλιστικών Κομμάτων της ΕΟΚ Γκυ Σπιτάελς και ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Ανδρέας Γ. Παπανδρέου έκαναν τις ακόλουθες δηλώσεις στους δημοσιογράφους:

ΓΚΥ ΣΠΙΤΑΕΛΣ: Η Ένωση των Σοσιαλιστικών Κομμάτων της Ευρώπης αποτελείται από 16 κόμματα, κι αυτό γιατί σε τρεις από τις χώρες της ΕΟΚ υπάρχουν δύο Σοσιαλιστικά κόμματα, στην Ιταλία, το Βέλγιο και την Ιρλανδία. Επιπλέον έχουμε το Αυστριακό Σοσιαλιστικό κόμμα, το οποίο αν και η Αυστρία δεν ανήκει στην Κοινότητα –είναι πλήρες μέλος της Συνομοσπονδίας. Πέραν των δεκαέξι κομμάτων που σας προανέφερα, έχουμε και κόμματα από τη ζώνη των ελευθέρων συναλλαγών, τις χώρες της ΕΖΕΣ, όπως η Νορβηγία, η Φιλανδία, η Σουηδία, η Ελβετία, και η Ισλανδία, που είναι κόμματα συνδεδεμένα με την Ένωση με το πιο χαλαρό καθεστώς.

Επίσης έχουμε κόμματα από συνδεδεμένες με την Κοινότητα χώρες, όπως η Κύπρος και η Μάλτα. Επομένως, εκτός από τα διαφορετικά καθεστώτα που έχουν όλα αυτά τα κόμματα, μπορούμε να πούμε ότι η Ένωση των Σοσιαλιστικών Κομμάτων της Ευρώπης συναθροίζει όλα τα Σοσιαλιστικά και Σοσιαλδημοκρατικά κρατικά κόμματα που υπάρχουν στην Ευρώπη.

Είναι η πρώτη μας συνεδρίαση στην Ελλάδα. Κάνουμε την συνεδρίαση στην Ελλάδα γιατί το ΠΑΣΟΚ είναι τώρα πλήρες μέλος της Ένωσής μας. Επίσης, αυτό αποτελεί μια δική μας ενέργεια φιλοφρόνησης προς τον Ανδρέα Παπανδρέου, γιατί έχουμε απόλυτη επίγνωση του ρόλου που έχει διαδραματίσει και εξακολουθεί να διαδραματίζει στην Ελληνική πολιτική.

Σήμερα το απόγευμα θα έχουμε το κανονικό έργο της συνεδρίασης. Έχουμε τέσσερις συνεδριάσεις αυτού του είδους κάθε χρόνο, ενώ δύο φορές το χρόνο συναντώνται οι ηγέτες των κομμάτων. Η σημερινή μας συνεδρίαση το πρωί είχε ιδιαίτερο χαρακτήρα αφού ήταν αφιερωμένη στα προβλήματα της Μεσογείου. Ζητήσαμε από τον Ανδρέα Παπανδρέου να κάνει μια εισαγωγή στην συζήτηση όπως και έπραξε, και πριν έρθουμε ενώπιόν σας, τρεις από μας εξέφρασαν τις παρατηρήσεις τους και τις απόψεις τους σε σχέση με την εισήγηση του Ανδρέα Παπανδρέου.

Θα ήθελα να σας κάνω μερικές σύντομες παρατηρή-

σεις για το θέμα. Μεταξύ μας υπάρχει σύγκλιση απόψεων όσον αφορά την κατάσταση που επικρατεί στην Αραβικές χώρες και στην Μέση Ανατολή, δηλαδή ότι τελικά η σύρραξη του Περσικού Κόλπου δεν επέλυσε τα προβλήματα που υπάρχουν στην περιοχή, είτε αναφέρεται κανείς στα προβλήματα του Λιβάνου, είτε στο Παλαιστινιακό, είτε στο Κυπριακό, είτε σ' εκείνο της ενεργειακής κρίσης. Επομένως θεωρούμε μαζί με τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ, ότι η Ευρώπη και πιο συγκεκριμένα τα Σοσιαλιστικά Κόμματα της Ευρώπης πρέπει να αναλάβουν κάποια πρωτοβουλία για τη νότια πλευρά της Μεσογείου.

Ξέρετε ήδη ότι τα Σοσιαλιστικά Κόμματα έχουν δείξει μια πολύ θετική αντιμετώπιση σε ότι αφορά την προσέγγιση της Κοινότητας, στις χώρες και τα κόμματα της Βόρειας Ευρώπης. Είχαμε μια συνεδρίαση σχετικά στη Βιέννη για να πετύχουμε μεγαλύτερη προσέγγιση, και πιστεύουμε, τόσο ο Ανδρέας Παπανδρέου όσο και οι τρεις που έλαβαν το λόγο, ότι είναι καιρός σήμερα η Ευρώπη να είναι πιο ενεργή έναντι των χωρών του Νότου και της Μέσης Ανατολής.

Θα επανέλθουμε στο θέμα αυτό στην απογευματινή μας συζήτηση, όπου θα εξετάσουμε τα θέματα οργάνωσης της εργασίας μας και ιδίως της διάσκεψης των αρχηγών των Σοσιαλιστικών Κομμάτων, που θα γίνει στο Λουξεμβούργο στις 3 Ιουνίου.

Τελειώνοντας, θέλω να σας εκφράσω την ιδιαίτερη μου χαρά που βρίσκομαι εδώ γιατί πιστεύω βαθιά ότι η Ελλάδα μπορεί να συνεισφέρει πολλά στην Κοινότητα. Αυτό που σας λέω αναφέρεται όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στο ΠΑΣΟΚ και τον αρχηγό του Ανδρέα Παπανδρέου.

Ο ρόλος ενός Προέδρου της Ένωσης Σοσιαλιστικών Κομμάτων, είναι κατά κάποιο τρόπο ν' αποτελεί ένα σημείο αναφοράς και να μπορεί να ακούει τις απόψεις και να καταλαβαίνει τις ευαισθησίες όλων των κομμάτων. Μεταξύ των Σοσιαλιστικών Κομμάτων, το Ελληνικό Σοσιαλιστικό κόμμα, το ΠΑΣΟΚ, δείχνει ορισμένες ιδιαίτερες αποχρώσεις, πράγμα που οφείλεται στο γεγονός ότι έχει

μεγαλύτερο άνοιγμα προς ορισμένα άλλα τμήματα του κόσμου, ενώ δείχνει μια πιο ανεξάρτητη στάση απ' ότι π.χ. τα Σοσιαλδημοκρατικά Κόμματα της Ευρώπης, έναντι των υπερδυνάμεων και νομίζω ότι αυτό είναι πάρα πολύ ενδιαφέρον και πρόσφορο για την Ένωση των Σοσιαλιστικών Κομμάτων.

Σας ευχαριστώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Θέλω να εκφράσω τη μεγάλη μας χαρά για την παρουσία του Γκυ Σπιτάελς στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στην Κέρκυρα, ένα νησί που έχει συνδεθεί με το ξεκίνημα της συνεργασίας ανάμεσα στο ΠΑΣΟΚ και τα Σοσιαλιστικά Κόμματα της Νότιας Ευρώπης, από το 1980.

Θέλω να ευχαριστήσω επίσης τον Πρόεδρο Σπιτάελς για τα λόγια που είπε, τόσο για το Κίνημα του ΠΑΣΟΚ και τη συμβολή του, όσο και σε ότι αφορά εμένα προσωπικά. Θερμές ευχαριστίες!

Πράγματι έκανε μια τόσο απλή και ξεκάθαρη τοποθέτηση πάνω στο τι συζητήθηκε σήμερα το πρωί στην συνεδρίαση για τη διαμόρφωση μιας κοινής Μεσογειακής πολιτικής, ώστε να μου είναι περίπου αδύνατο να το βελτιώσω και να το επαναλάβω. Θα ήθελα όμως να τονίσω δύο ή τρία σημεία, επαναλαμβάνοντας ίσως αυτό που είπε ο Γκυ Σπιτάελς.

Το πρώτο είναι ότι ο πόλεμος του Κόλπου, όχι μόνο δεν έλυσε, αλλά όξυνε τα προβλήματα της περιοχής. Και σας είναι γνωστό ότι ούτε η Αραβοϊσραηλινή διένεξη προχωρεί, ούτε η υπόθεση του Λιβάνου έχει σημειώσει καμιά πρόοδο, ιδιαίτερα, ύστερα από τις δηλώσεις σε μια συνέντευξη του Προέδρου της Τουρκίας κ. Οζάλ σχετικά με τις Τουρκικές θέσεις και προθέσεις.

Βλέπουμε αντίθετα ότι ο πόλεμος του Κόλπου οδήγησε στην όξυνση των αντιθέσεων και στην επικράτηση ορισμένων συγκεκριμένων χωρών. Η κοινότητα μπορεί και πρέπει να παίξει ένα ρόλο αποφασιστικό στην περιοχή. Αυτό έγινε ιδιαίτερα αισθητό στην περίπτωση του πολέ-

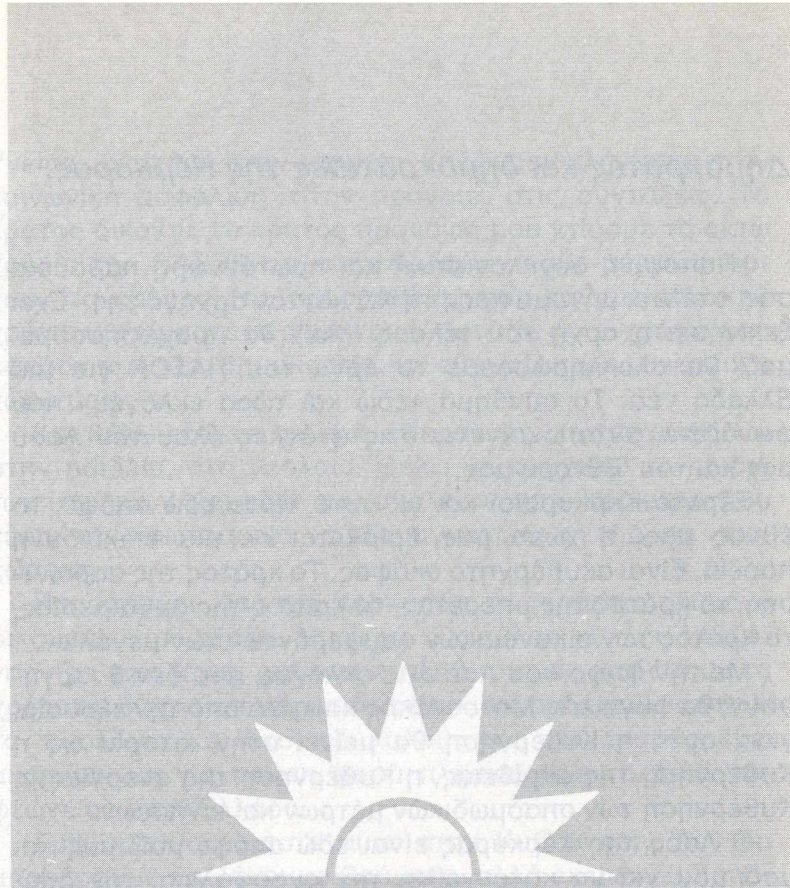
μου του Κόλπου, όπου πράγματι η Ευρώπη δεν εμφανίστηκε ενωμένη στις πολιτικές που έπρεπε να προωθηθούν και στις μεθόδους που έπρεπε να επιλέξει για την επίλυσή του, πράγματι απαράδεκτου, γεγονότος της Ιρακινής κατάληψης του Κουβέιτ.

Είναι σήμερα σαφές ότι η μόνη υπερδύναμη, η μεγάλη δύναμη των Η.Π.Α., έχει σαν αποκλειστικό της προνόμιο την διευθέτηση των πραγμάτων, την νέα τάξη πραγμάτων στην περιοχή. Γι' αυτό, για μας τους Σοσιαλιστές της Κοινότητας, είναι πολύ σημαντικό να πάρουμε εκείνες τις πρωτοβουλίες, που θα επιτρέψουν στην Ευρώπη να έχει μιαν αυτόνομη εξωτερική πολιτική και μια κοινή πολιτική ασφάλειας. Είναι κάτι κρίσιμο για την περιοχή, για την Βαλκανική, για τη Μέση Ανατολή και, όπως ξέρετε καλά, είναι κάτι κρίσιμο για τη δική μας χώρα, για την Ελλάδα, γιατί δυστυχώς ζούμε κάτω από μια μόνιμη απειλή, την οποία πολύ αργά φαίνεται να έχει αναγνωρίσει η κυβέρνηση.

Οι παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στις προτάσεις μας ήταν εξαιρετικά ενδιαφέρουσες και πιστεύω ότι θα είναι πολύ πλούσια η συζήτηση που θα ακολουθήσει.

Τελείωσα με μια πρόταση. Επρόκειτο να υπάρξει μια διάσκεψη των Σοσιαλιστικών Κομμάτων για τη Μεσόγειο και επρόκειτο να γίνει στην Ιταλία. Ήρθε όμως ο πόλεμος του Κόλπου και αυτό αναβλήθηκε. Έκανα μια πρόταση να φιλοξενήσουμε αυτή τη διάσκεψη στην Αθήνα.

Ευχαριστώ και πάλι τον Πρόεδρο Σπιτάελς για την παρουσία του και τα καλά του λόγια.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΧΤΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Κέρκυρα, 8 Μαΐου 1991

Δημοκράτες και δημοκρατίσες της Κέρκυρας.

Η αποψινή συγκλονιστική και πρωτόγνωρη παρουσία σας, στέλνει μήνυμα προς τη ΝΔ και τον αρχηγό της. Έχει ξεκινήσει η αρχή του τέλους. Μαζί θα προχωρήσουμε, μαζί θα ολοκληρώσουμε το έργο του ΠΑΣΟΚ για μια Ελλάδα νέα. Το σύνθημα «εδώ και τώρα εκλογές» που φωνάζετε, ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλου του Λαού μας και του Έθνους μας.

Ξέρετε Κερκυραίοι και γι' αυτό είστε εδώ απόψε, το έθνος μας, η χώρα μας βρίσκεται σε μια επικίνδυνη πορεία. Είναι ακυβέρνητο σκάφος. Το κράτος της παράλυσης, το κράτος της οπερέτας, το κράτος της αυθαιρεσίας, το κράτος των οικονομικών συμφερόντων των μεγάλων.

Με την ψήφο σου Λαέ στις εκλογές, που δεν θ' αργήσουν, θα φύγει ο κ. Μητσοτάκης και η ΝΔ από την εξουσία, γιατί αυτή η Κυβέρνηση θα μείνει στην ιστορία ως η Κυβέρνηση της ακρίβειας, η Κυβέρνηση της ανεργίας, η Κυβέρνηση των σπασμωδικών μέτρων και κινήσεων.

Ο Λαός της Κέρκυρας είναι εδώ απόψε μαζί μας και μαζί μου για να καταγγείλει την ανασφάλεια, την αβεβαιότητα, το χάος που αντιμετωπίζει κάθε οικογένεια, κάθε νοικοκυρά, κάθε Έλληνας, το έθνος μας ολόκληρο.

Κατήργησαν το κράτος δικαίου. Διωγμοί, μεταθέσεις, απολύσεις. Εσείς εδώ στην Κέρκυρα έχετε πικρή πείρα των διωγμών. Και έχετε επίσης τη διαβεβαίωσή μου και του ΠΑΣΟΚ, ότι θα επανέλθουν όλοι όσοι αδικήθηκαν απ' αυτή την Κυβέρνηση της θεομηνίας.

Ενέπλεξαν και τη Δικαιοσύνη στις πολιτικές διαμάχες και σεις το ξέρετε αυτό Κερκυραίοι, γιατί η έδρα της Κέρκυρας πραγματικά ανήκει σ' αυτό το Δημοκρατικό κόμμα, στον Σπύρο Καλούδη, αυτή είναι η πλειοψηφία του νησιού.

Αισθάνεται κανείς πως άλλαξε το καθεστώς, όχι η Κυβέρνηση. Ο Καλούδης είναι πράγματι βουλευτής με την ψήφο του Λαού.

Κατάργησαν το κράτος πρόνοιας, το Εθνικό Σύστημα

Υγείας, ιδιαίτερα στην επαρχία. Επέφεραν πλήγματα στην κοινωνική ασφάλιση, στην πρόνοια, στις συντάξεις. Το κράτος δικαίου, το κράτος πρόνοιας που χτίσαμε τα οκτώ χρόνια του ΠΑΣΟΚ, το καταστρέφουν κάθε μέρα. Υπάρχουν τα ερείπια της προσπάθειας που κάναμε τα οκτώ χρόνια και είμαστε περήφανοι γι' αυτά τα οκτώ χρόνια που έφεραν πρόοδο, δημοκρατία και εθνική υπερηφάνεια στη χώρα μας.

Και θέλω εδώ να πω πως έφεραν την καταστροφή και στην παιδεία, στη νεολαία. Θέλω να συγχαρώ τα παιδιά των σχολείων, και εδώ, των σχολείων στην Κέρκυρα, που είχαν την πρωτοπορία να εξαναγκάσουν τη Ν.Δ. σε υποχώρηση.

Και υπάρχει, Λαέ της Κέρκυρας, το τεράστιο οξυμένο οικονομικό αδιέξοδο. Υπάρχει ο φαύλος κύκλος. Αυξάνουν τα τιμολόγια, αυξάνει ο πληθωρισμός, αυξάνουν τα χρέη του δημοσίου λόγω του επιτοκίου, αυξάνουν και πάλι τα τιμολόγια και έτσι το καλάθι της νοικοκυράς έχει μικρύνει και για πρώτη φορά πλησιάζουμε τα όρια της φτώχειας στην Ελλάδα.

Γρήγορα θα είμαστε πίσω στην Κυβέρνηση. Δεν θα μπορέσουμε να κάνουμε θαύματα, αλλά εκείνο που υποσχομαι είναι ότι θα δουλέψουμε μαζί για μια Ελλάδα που θα έχει τη θέση της δικαιωματικά στη σημερινή Ευρώπη.

Πλήττονται σήμερα οι μεροκαματιάρηδες, οι μισθωτοί, οι αγρότες, οι μικρομεσαίοι. Το εισόδημα, λαέ της Κέρκυρας, έπεσε για τα χρόνια 90-91 κατά 20%. Τόσο φτωχίναμε. Οι αγρότες γνωρίζουν ότι όπως ανεβαίνουν οι τιμές του κόστους των προϊόντων που χρησιμοποιούν, έτσι και πέφτουν οι τιμές που απολαμβάνουν και μειώνονται οι ενισχύσεις. Θα έχουμε και τα 65 δισεκατομμύρια φορολογίας των αγροτών, χαμηλές αγροτικές συντάξεις που μένουν στις 120.000 δρχ. Και πού βρίσκονται κ. Μητσοτάκη οι πρόωρες συντάξεις; Εξήντα χιλιάδες οικογένειες! Τους έχετε εμπαίξει.

Η Αγροτική Τράπεζα μεταβάλλεται σε εμπορική τράπεζα. Εκποιούν τις θυγατρικές όπως την περίφημη «Δωδώνη». Διώκουν τους συνεταιρισμένους, τους διαλύουν,

τους ευνουχίζουν.

Εμείς είμαστε πραγματικά περήφανοι για το τι προσφέρουμε στον Έλληνα αγρότη και την Ελληνική ύπαιθρο και τον καλούμε να στρατευθεί και αυτός ενεργά στον αγώνα για να φύγει η θεομηνία από την πατρίδα μας.

Μαζί θα προχωρήσουμε. Έχω αυτό το μεγάλο προνόμιο, που μου δίνετε εσείς, να προχωρήσουμε μαζί για την Ελλάδα των προσδοκιών του Λαού μας.

Η νεολαία είναι το μέλλον της πατρίδας μας. Χωρίς την νεολαία ο λαός δεν θα νικήσει. Με πρωτοπορία τη νεολαία θα ξαναπάρουμε την Κυβέρνηση και την εξουσία. Λαέ της Κέρκυρας, και η αποψινή σου παρουσία αποτελεί μήνυμα σε κάθε γωνία της ελληνικής γης.

Μετέβαλαν το έθνος μας, τη χώρα μας, σε ανοχύρωτη πολιτεία. Από την πολυδιάστατη ελληνοκεντρική εξωτερική πολιτική, που ακολούθησε το ΠΑΣΟΚ και για την οποία είμαστε ειλικρινά περήφανοι σαν Έλληνες, έχουν μετατρέψει την Ελλάδα σε δορυφόρο, σε υποτελή. Έχουν δεχθεί «αφέντη» που τους επιβάλει να κάνουν ό,τι εκείνος θέλει, ό,τι εκείνον συμφέρει και όχι ό,τι συμφέρει το λαό και το έθνος.

Καταδικάζουμε από το περήφανο νησί σας την υποτέλεια, τον δορυφορικό ρόλο που επέλεξαν οι κύριοι της Ν.Δ. και ο κ. Μητσοτάκης για τη χώρα μας. Η Ελλάδα προσφέρει στους συμμάχους και στις Ηνωμένες Πολιτείες. Έχουν μετατρέψει την Κρήτη σε μη πλωτό φρούριο. Είναι πραγματικά γεμάτη από βάσεις, με επιχειρησιακές δυνατότητες τεράστιες. Προσέφεραν την Κρήτη, τη Σούδα, μετέφεραν το Ελληνικό στην Κρήτη, πρόσφεραν τον εναέριο χώρο ελεύθερα κατά τη διάρκεια του πολέμου του Κόλπου. Πόλεμος, που αντί να λύσει προβλήματα τα όξυνε, αλλά προσέφεραν. Προσέφεραν τα λιμάνια, τον εναέριο χώρο μας, προσέφεραν το «Λήμνος».

Και τι εισέπραξαν οι κύριοι αυτοί, από τους συμμάχους και τις Ηνωμένες Πολιτείες; Εισπράττουν και εισπράττουμε δυστυχώς εθνικά πλήγματα πρώτου μεγέθους. Σήμερα ακόμη στον Τύπο έχουμε την πληροφορία ότι ο κ. Μπέηκερ, ο υπουργός εξωτερικών των ΗΠΑ, ανακοινώνει

ότι παύει πλέον να υπάρχει η ισορροπία η στρατιωτική στο Αιγαίο, η βοήθεια η αμερικανική, γιατί η Τουρκία είναι χώρα που αντιμετωπίζει τον κίνδυνο εξ ανατολών, ενώ η Ελλάδα δεν αντιμετωπίζει κίνδυνο!

Κύριε Μπέηκερ, η Ελλάδα αντιμετωπίζει απειλή από την Τουρκία. Το γνωρίζετε άριστα. Κι όταν μας αφοπλίζετε δίνεται το δικαίωμα, τη δυνατότητα στην Τουρκία να επέμβει στην εδαφική μας ακεραιότητα. Και έχουμε τώρα την έκθεση του υπουργείου Εξωτερικών, που λέει ότι καταπιέζουμε την Μουσουλμανική μειονότητα στην Θράκη. Που λέει πως καταπιέζουμε τους Σλαβομακεδόνες στο δυτικό Βορρά της χώρας μας. Για πρώτη φορά θέτει θέμα-ποιός; Η «σύμμαχος» Αμερική θέτει θέμα μειονότητας Μουσουλμανικής και Σλαβομακεδονικής. Και αυτό σημαίνει πράσινο φως στην Άγκυρα, σημαίνει πράσινο φως στα Σκόπια. Και υπάρχει και η ταξιδιωτική οδηγία για να πλήξει τον ελληνικό τουρισμό, την οποία δεν ήσαν ακόμη.

Τι περιμένει ο κ. Μπέηκερ από την Κέρκυρα απόψε; Περιμένει ένα μεγάλο ευχαριστώ ή περιμένει την καταγγελία και την δήλωση ότι η συμμαχία δεν είναι μονόδρομος; Η συμμαχία και οι καλές σχέσεις, τις οποίες επιδιώκουμε, στηρίζονται μόνο σε αμοιβαίο σεβασμό και εξυπηρέτηση αμοιβαίων συμφερόντων.

Υπάρχει λαέ της Κέρκυρας, πραγματικά μεγάλη τουρκική απειλή. Κάθε φορά που αδυνατίζει το εσωτερικό μέτωπο της χώρας και έχει αδυνατίσει με τις πολώσεις, με τις δικαστικές και διοικητικές διώξεις, με τον ρεβανσισμό που χαρακτηρίζει την πολιτική της κυβέρνησης, έχει πράγματι αποδυναμωθεί η χώρα μας, και είναι πιθανό αυτό να το εκμεταλλευτεί αποφασιστικά η Τουρκία.

Έδωσε ο κ. Οζάλ συνέντευξη –την διαβάσατε εχθές και προχθές– και είπε για το Κυπριακό, ούτε λίγο ούτε πολύ, ότι θα μείνουν οι έποικοι, θα μείνουν τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής. Και ερωτώ τον κ. Μητσοτάκη, που κάθε δύο βδομάδες μας λέει πως κινείται το Κυπριακό και οδεύει προς λύση, αυτή είναι η λύση που αποδέχεται ο κ. Μητσοτάκης; Είναι αυτή αποδεκτή από το ελληνικό έθνος, από τον ελληνικό λαό; Είναι η καταδίκη της

Κύπρου και η προετοιμασία για άλλες περιπέτειες στο Αιγαίο και στην Θράκη;

Εδήλωσε επίσης ο κ. Οζάλ ότι τα Δωδεκάνησα κακώς τα εχάρισαν στην Ελλάδα, γιατί ανήκουν στην Τουρκία! Και μπορούμε σ' αυτό το κλίμα της απειλής, εμείς να μιλάμε για διάλογο; Ποιό διάλογο; Να συζητήσουμε τί; Πώς θα παραδοθούν τα Δωδεκάνησα; Πώς θα μειωθεί ο εναέριος χώρος της πατρίδας μας; Ποιά νησιά του Αιγαίου θα περάσουν στην άλλη πλευρά;

Λαέ της Κέρκυρας, απίθανα πράγματα συμβαίνουν σ' αυτόν τον τόπο. Πριν από μερικές μέρες, υπουργός της Κυβέρνησης που το όνομά του είναι Θεοδωράκης, είπε ευρισκόμενος στην Άγκυρα ότι πρέπει να μοιράσουμε το Αιγαίο, τα πετρέλαια του Αιγαίου, Ελλάδα και Τουρκία, άσχετα από που ήταν και ότι πρέπει να προχωρήσουμε σε Ομοσπονδία με την Τουρκία. Σήμερα ονόμασε τον εαυτό του «φιλέλληνα», δεν τόλμησε να πει την λέξη Έλληνας!

Αλλά το βάρος δεν είναι στον κ. Θεοδωράκη, που είναι αχαράκτήριστος. Το βάρος είναι στον κ. Μητσοτάκη και την Κυβέρνηση της Ν.Δ., διότι πήγε στην Άγκυρα ως πρέσβης του κ. Μητσοτάκη, και αποτελεί επομένως προπομπό για τη μεγαλύτερη πράξη υποτέλειας και υποχώρησης και παράδοσης εθνικών συμφερόντων στη σύγχρονη ιστορία της Ελλάδας.

Προειδοποιούμε την Κυβέρνηση! Μην τολμήσει να βαδίσει στην πορεία που χάραξε ο φιλέλληνας Θεοδωράκης διότι τότε θα ξεσηκωθεί ολόκληρος ο ελληνικός λαός απ' άκρου σ' άκρο της πατρίδας μας.

Δικαίως ψέλνετε τον εθνικό ύμνο, γιατί πραγματικά η απειλή είναι ισχυρή και υπαρκτή. Και μου κάνει εντύπωση δημοκράτες και δημοκράτισες της Κέρκυρας όταν μιλώ για την τουρκική απειλή και η πλευρά της ΝΔ χλευάζει. Ομιλεί για διάλογο. Μα τι να τον κάνουμε τον διάλογο; Τον δοκιμάσαμε με το Νταβός και αποδείχτηκε ότι διάλογος επί ίσοις όροις, είναι αδύνατο να γίνει με την Τουρκία. Δεν αρκεί αυτό το μάθημα κ. Μητσοτάκη;

Σας καλώ από την Κέρκυρα, ή να επωμισθείτε κ. Μητσοτάκη όσα είπε ο κ. Θεοδωράκης ή να τον αποβάλετε από την Κυβέρνησή σας. Δεν έχετε άλλη οδό, δεν έχετε άλλη λύση, κ. Μητσοτάκη.

Και η πολιτική σας κ. Μητσοτάκη και κ. Σαμαρά στο Αλβανικό, ήταν μια πραγματικά εθνοκτόνος πολιτική. Υπήρχε εκεί –και υπάρχει ακόμη– μια ελληνική μειονότητα, στη Βόρειο Ήπειρο. Εμείς είχαμε ανοίξει το δρόμο βελτιώσεως των σχέσεων με το καθεστώς, για να προχωρήσουμε σε επενδύσεις, να κρατήσουμε την ομογένεια ζωντανή, να της δώσουμε ευκαιρία ανάπτυξης. Αντ' αυτού, άνοιξαν τα σύνορα οι κ.κ. Μητσοτάκης και Σαμαράς για να έρθουν τα αδέλφια μας εδώ και να μη βρίσκουν δουλειά, ούτε στέγη, ούτε φαί. Αυτό είναι το κατόντημα της πολιτικής ανθρώπων, που δεν ξέρουν να υπηρετούν τα εθνικά συμφέροντα.

Μα το ξεπούλημα, λαέ της Κέρκυρας, δεν είναι μόνο ξεπούλημα εθνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων. Επιτρέψτε μου εδώ να κάνω μια παρένθεση. Τα χρόνια που εμείς κυβερνούσαμε, κάθε μέρα οι εφημερίδες ανέγραφαν πόσες παραβιάσεις τουρκικών αεροσκαφών και πόσες αναχαιτήσεις εγίνοντο. Τώρα γίνονται πολύ περισσότερες, αλλά είναι φαίνεται ελεύθεροι στο Αιγαίο. Δεν υπάρχουν περιοχές ευθύνης. Κατηργήθηκαν και γι' αυτό δεν αναφέρονται οι παραβιάσεις, όχι γιατί δεν γίνονται, αλλά διότι έχουν γίνει αποδεκτές από την Κυβέρνηση.

Υπάρχει το ξεπούλημα και το «πωλείται το δημόσιο». Όχι μόνο πωλείται η Ελλάς, αλλά πωλείται το δημόσιο. Πουλάμε και τις υγιείς και τις προβληματικές επιχειρήσεις. Πουλάμε και υγιείς θυγατρικές των τραπεζών και θα κλείσουμε, λέει, και υπηρεσίες του δημοσίου, να τις παραδώσουμε στον ιδιωτικό τομέα. Μπράβο μας! Φαίνεται μόνον η Ακρόπολη θα μείνει, εάν μείνει, σ' αυτό τον τόπο, εφ' όσον συνεχιστεί η Κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη με την ΝΔ.

Λαέ της Κέρκυρας

Πράγματι η πορεία που έχουν χαράξει για μας, για τον τόπο, είναι πορεία εξαθλίωσης για τον Λαό μας, για να γίνουμε κοινωνία όχι των δύο τρίτων, αλλά του ενός τρίτου. Και σε ό,τι αφορά το έθνος μας, ξαναγυρίζουμε στη θέση «μικρά και έντιμος Ελλάς».

Όχι! Όλοι αυτοί οι αγώνες που έδωσε ο Λαός μας, οι τεράστιες θυσίες που υπέστη δεν μπορούν να σφαγιασθούν μέσα από χειρισμούς που υποσκάπτουν την εδαφική μας ακεραιότητα και την εθνική μας ανεξαρτησία.

Το σύνθημα σας «ο Λαός δεν ξεχνά τι σημαίνει Δεξιά» είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό σύνθημα. Το 1989 ένα μικρό τμήμα του Λαού το ξέχασε. Αλλά όχι ξανά! Γιατί η Δεξιά στην Ελλάδα δεν είναι η Χριστιανοδημοκρατία της Γερμανίας ή της Ιταλίας. Η Δεξιά στην Ελλάδα είναι σύστημα εξουσίας. Έχουν κυβερνήσει αυτόν τον τόπο σχεδόν όλο τον αιώνα και υπάρχουν διαλείμματα μόνο διακυβέρνησης από την δημοκρατική παράταξη. Αλλά δεν περίμεναν ποτέ το ΠΑΣΟΚ να κρατήσει την εξουσία οκτώ χρόνια, και γι' αυτό σήμερα λυσσαλέα προσπαθούν με συνενόχους να διαλύσουν το ΠΑΣΟΚ και να εξοντώσουν τον Ανδρέα Παπανδρέου.

Δεν θα περάσουν! Ο Λαός δε θα τους αφήσει, γιατί ζητάμε εκλογές εδώ και τώρα. Κάθε μέρα που περνά είναι μέρα χαμένη για το έθνος και το λαό μας.

Υπάρχει από μερικούς το ερώτημα: μα είναι έτοιμο το ΠΑΣΟΚ; Τί θα πει είναι έτοιμο το ΠΑΣΟΚ; Αν δεν ήταν έτοιμο δεν έπρεπε να υπάρχει. Το ΠΑΣΟΚ είναι έτοιμο να κυβερνήσει αύριο το πρωί, αν το επιθυμεί ο ελληνικός Λαός. Γι' αυτό λέμε εκλογές το νωρίτερο δυνατό. Το ΠΑΣΟΚ κορμός ενός μεγάλου πλειοψηφικού, κοινωνικού ρεύματος θα κυβερνήσει και θα ξαναφέρει, παρά τις θυσίες που θα απαιτηθούν, τη χώρα ξανά στο δρόμο προς την πρόοδο, την οικονομική ευημερία και την εδαφική ακεραιότητα.

Το ΠΑΣΟΚ ενωμένο, πρωτοπόρο, έχει ξεκινήσει μια

συνεχή πορεία προς το Λαό, για διάλογο με το Λαό, για επικοινωνία, για να διευρύνουμε την απήχησή του και την αποδοχή του.

Γιγαντώνεται το κοινωνικό και πολιτικό πλειοψηφικό ρεύμα στη χώρα μας με έκφραση το ΠΑΣΟΚ.

Η νέα Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, λαέ της Κέρκυρας, θα στηριχθεί σε μια ευρεία κοινωνική συμμαχία για να βγούμε από το αδιέξοδο, για να ανορθώσουμε την οικονομία της χώρας, για να πραγματώσουμε την κοινωνία αλληλεγγύης.

Υγεία, παιδεία, περιβάλλον, πρόνοια, σύνταξη, αυτά είναι χρέος του κόμματός μας, της Κυβέρνησής μας, να τα κρατήσουμε στα υψηλότερα δυνατά επίπεδα. Μα ταυτόχρονα θα δώσει την ώθηση για επενδύσεις, για νέες τεχνολογίες, που θα αυξήσουν την παραγωγικότητα και θα μας επιτρέψουν υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Η αποψινή σας παρουσία, αποτελεί για μένα δείγμα αποφασιστικό, της απόφασης του Λαού μας να προχωρήσουμε. Θα συγκλονίσει τα θεμέλια αυτής της Κυβέρνησης των ολίγων, της Κυβέρνησης που θυσιάζει εθνικά και λαϊκά συμφέροντα στο βωμό αλλότριων συμφερόντων.

Η Ελλάδα, με το ΠΑΣΟΚ στην Κυβέρνηση, θα συμμετάσχει ενεργά στο Ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Το ΠΑΣΟΚ θα δώσει και θα δίνει τη μάχη για μια ενωμένη κοινωνική Ευρώπη, όπου ο εργαζόμενος – όχι μόνον τα προϊόντα, όχι μόνον οι αγορές των προϊόντων, οι μετακινήσεις κεφαλαίων – όπου τα δικαιώματα των εργαζομένων, των μικρομεσαίων, των αγροτών, των εργατών, θα είναι το πρώτο μέλημα. Μια Ευρώπη Σοσιαλιστική. Αυτός είναι ο αγώνας μας και σ' αυτό τον αγώνα παρά τις δυσχέρειες προχωρούμε με βήματα σταθερά:

Μαζί θα προχωρήσουμε, Κερκυραίοι και Κερκυραίες. Λίθο-λίθο θα χτίσουμε την Ελλάδα των ονείρων μας, των προσδοκιών μας.

Θέλω να εκφράσω την μεγάλη μας χαρά για την παρουσία στο πανέμορφο Δημοκρατικό νησί σας, του Γκυ Σπιτάελς, του Προέδρου της Συνομοσπονδίας Σοσιαλιστικών κομμάτων και του Ζαν Πιερ Κότ, Προέδρου της Σοσιαλι-

στικής Ομάδας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Τους ευχαριστώ για τα λόγια που είπαν για το ΠΑΣΟΚ και για μένα, για τον αγώνα στον οποίο εκφράζουν την αλληλεγγύη τους.

Είμαστε ευτυχείς που διάλεξε η Σοσιαλιστική Ομάδα, να έρθει στην Κέρκυρα για τις εργασίες της και να διατρανώσει κι εκείνη την πίστη στις εργασίες της. Να διατρανώσει κι εκείνη την πίστη της στους κοινούς στόχους, για την πρόοδο, τη Δημοκρατία, την εθνική ανεξαρτησία.

Εμπρός λοιπόν, λαέ της Κέρκυρας. Εμπρός στον αγώνα για την πατρίδα, στον αγώνα για να έχουν όλοι δουλειά, για να είναι το καλάθι της νοικοκυράς γεμάτο, για να είναι τα παιδιά μας σε καλά σχολεία, για να έχουμε κέντρα υγείας περίφημα και όχι απλά αγροτικά ιατρεία – εκεί τα κατάντησαν τώρα. Για να ξέρουμε ότι καμιά απειλή δε σκιάζει την Ελλάδα.

Ενωμένοι θα προχωρήσουμε. Ενωμένοι θα διαμορφώσουμε τις βάσεις για ένα πρόγραμμα που θα μας βγάλει από το αδιέξοδο και θ' ανοίξει τις λεωφόρους προς το μέλλον.

Είμαστε έτοιμοι να προσφέρουμε. Έτοιμοι, δίπλα σου λαέ της Κέρκυρας, δίπλα σου λαέ της Ελλάδας, να βγάλουμε τη χώρα από το αδιέξοδο. Κύριε Μητσοτάκη, Νέα Δημοκρατία, αν έχετε συναίσθηση των ευθυνών σας, παραιτηθείτε! Να πάμε σε εκλογές εδώ και τώρα για τη νίκη του ΠΑΣΟΚ, για τη νίκη του Έθνους, για τη νίκη του Λαού.

Τώρα είναι η γιορτή, η γιορτή της βέβαιης νίκης, λαέ της Κέρκυρας. Θέλω εκ βάθους της καρδιάς να ευχαριστήσω γι' αυτή τη συγκλονιστική πρωτόγνωρη αγωνιστική παρουσία των Κερκυραίων.

Κερκυραίες και Κερκυραίοι, ευχαριστούμε. Θ' αγωνιστούμε δίπλα σας για την Ελλάδα των προσδοκιών του λαού μας.

Εμπρός στον αγώνα και τη νίκη. Δικιά μας θα είναι η νίκη, γιατί είμαστε ο λαός.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ γι' αυτή την ανεπανάληπτη συγκέντρωση. Πρώτη φορά εγώ στην Κέρκυρα είδα τόσο

πάθος και τόσο πλήθος.

Επίσης εκφράζουν τη χαρά τους και οι ξένοι επισκέπτες μας, της Σοσιαλιστικής Ομάδας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου γι' αυτήν την ωραία υποδοχή. Ο Γκυ Σπιτάελς και όλοι οι συνάδελφοί του που είναι στην εξέδρα.

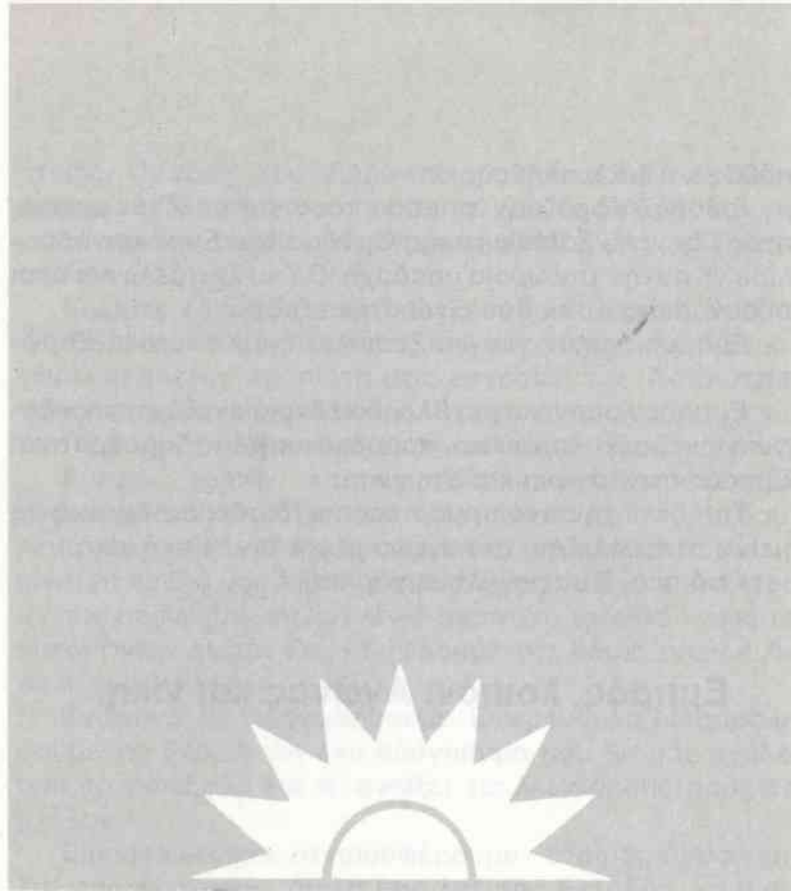
Εμπρός λοιπόν για μια Σοσιαλιστική Κοινωνική Ευρώπη.

Εμπρός λοιπόν για μια Ελλάδα εθνικά ανεξάρτητη, εδαφικά ακέραιη, κοινωνικά προοδευτική και δημοκρατική. Εμπρός στον αγώνα και στη νίκη.

Σας δίνω την αγάπη μου και σας διαβεβαιώνω πως θα μείνω στις επάλξεις του αγώνα μέχρι την τελική νίκη.

Γειά σας. Ένα μεγάλο ευχαριστώ.

Εμπρός, λοιπόν. Αγώνας και νίκη.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Κέρκυρα, 9 Μαΐου 1991

Επειδή είμαστε μαζί, εσείς κι εγώ, αυτές τις μέρες και ξέρετε περίπου ότι ξέρω εγώ δεν θα κάνω μεγάλη εισήγηση. Θα αναφερθώ μονάχα σε δύο σημεία βασικά.

Το πρώτο είναι ότι η Σύνοδος στην Κέρκυρα της Σοσιαλιστικής Ομάδας και του Προεδρείου της Συνομοσπονδίας των Σοσιαλιστικών Κομμάτων Ευρώπης, νομίζω ότι ήταν πάρα πολύ σημαντικό γεγονός και από πλευράς ουσίας του τι συζητήθηκε και της σημασίας που αποδόθηκε στις θέσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ., τόσο σε ότι αφορά την πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση όσο και σε ότι αφορά την μεσογειακή πολιτική της Κοινότητας.

Αλλά εκείνο που είχε σημασία ήταν η εδώ παρουσία τους, η επιλογή τους της Κέρκυρας και η οποία επιλογή οφείλεται φυσικά και στο γεγονός ότι ήθελαν να κάνουν κάτι στην Ελλάδα σ' αυτό το όμορφο νησί, μα ταυτόχρονα να διατρανώσουν τις στενές σχέσεις που μας συνδέουν, την εμπιστοσύνη τους στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. ως ενός σημαντικότερου ευρωπαϊκού Κινήματος το οποίο συμβάλλει και μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην πορεία της Κοινότητας προς το μέλλον και βεβαίως την έκφραση αλληλεγγύης στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε μια περίοδο που διεκδικεί και πάλι την εξουσία.

Το δεύτερο σημείο έχει σχέση με τη συγκέντρωση. Την είδατε, και δεν θα σας την περιγράψω. Αλλά νομίζω ότι αυτό που αξίζει να τονίσω από την πλευρά μου είναι ότι ήταν σαφής η μεταστροφή ενός σημαντικού τμήματος του πληθυσμού της Κέρκυρας. Ήταν πάρα πολύ μεγάλη συγκέντρωση. Υπήρχε πάθος και τα συνθήματα – τα ακούσατε πιστεύω – καλύπτουν μεγάλο φάσμα.

Αλλά εκείνο το οποίο έκανε, ίσως μεγαλύτερη εντύπωση, σ' εμάς είναι η σημαντική παρουσία της νεολαίας. Ήταν κάτι που είχαμε καιρό να δούμε. Και βέβαια τα αποτελέσματα των φοιτητικών εκλογών επιβεβαιώνουν αυτό, την άνοδο, τη σημαντική άνοδο, της ΠΑΣΠ, τη σημαντική πτώση της παράταξης της Ν.Δ.

Αλλά τελειώνω λέγοντας ότι θέλω να ευχαριστήσω με την ευκαιρία αυτή και τους Κερκυραίους, για τη θερμή υποδοχή την οποία μας επιφύλαξαν, αλλά να ευχαριστήσω

και τους δημοσιογράφους για το κοπιώδες έργο το οποίο είχαν αυτές τις μέρες. Τουλάχιστον αντάλλαγμα νομίζω είναι η ομορφιά του νησιού, αν και βέβαια κάθε μέρα δεν ήταν ηλιόλουστη, είχε και βροχή.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε Πρόεδρε, χθες αναφερθήκατε στους συνενόχους της Ν.Δ. στο θέμα της δίκης. Οι ερμηνείες που κάναμε παραπέμπουν σαφώς πλήν εμμέσως στο Συνασπισμό. Είναι τόσο άπελπις οι δρόμος της συνεργασίας;

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Ήταν απλώς μία παρατηρήση. Είναι βέβαιο ότι η Ν.Δ. δε διέθετε τις ψήφους για να πραγματοποιήσει τις παραπομπές και υπήρξε συνεργασία Ν.Δ.-Συνασπισμού στην κυβέρνηση Τζαννετάκη. Αυτά είναι ιστορικά δεδομένα.

Σήμερα, βέβαια, νομίζω ένα σημαντικό τμήμα των στελεχών του Συνασπισμού και η βάση σε μεγάλη κλίμακα, πιστεύω, δεν είναι σύμφωνη με αυτό που τότε είχε γίνει. Αλλά δεν είναι δική μου δουλειά να μπω στα εσωτερικά του Συνασπισμού. Είναι μια πρακτική την οποία αποφεύγω. Ίσως για το κόμμα που βρίσκεται στην εξουσία να κάνω παρατηρήσεις. Αλλά για άλλα κόμματα προσπαθώ να μην θέτω ερωτήματα ή να κάνω παροτρύνσεις σε ότι αφορά τα εσωτερικά τους.

Ερωτήσατε ποιές είναι οι προοπτικές. Φαντάζομαι εννοείτε για τη συνεργασία. Πρώτα απ' όλα θα ήθελα να πω κάτι το οποίο ίσως έπρεπε να είχε ειπωθεί νωρίτερα. Βλέπω συχνά στις δηλώσεις των στελεχών του Συνασπισμού αναφορές στους όρους υπό τους οποίους μπορεί ή δεν μπορεί να γίνει η συνεργασία με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. κι ακόμη και της κ. Δαμανάκη οι πρόσθετες δηλώσεις ότι δεν είναι ώριμες οι συνθήκες, δεν ικανοποιούνται ακόμη οι όροι.

Αλλά εγώ διερωτώμαι; Έχουμε εμείς ποτέ προτείνει υπεύθυνα και μέσα απ' τα όργανά μας μια τέτοια συνεργασία; Γιατί τους απασχολεί τόσο πολύ;

Τώρα, σ' ότι αφορά εμάς, η θέση μας είναι πάρα πολύ καθαρή, ξάστερη. Ο χώρος του Συνασπισμού περνάει μια περίοδο μεγάλης ρευστότητας. Μετά τη φάση αυτή θα είναι έτοιμοι για έναν υπεύθυνο διάλογο για το περιεχό-

μενο του οποίου τίποτε δεν είμαι σε θέση να ξέρω και να πω αυτή τη στιγμή.

Ότι είναι χρήσιμος ένας υπεύθυνος διάλογος, ασφαλώς η απάντηση είναι ναι. Το πότε θα εξαρτηθεί από το ξεπέρασμα της φάσης αυτής της ρευστότητας του Συνασπισμού. Είναι δικιά τους δουλειά, δεν είναι δικιά μου να τους παροτρύνω να κλείσουν τη φάση αυτή ή όχι, αλλά όταν συγκροτηθούν πραγματικά κατά τρόπο στέρεο και επιθυμούν το διάλογο, ο διάλογος θα είναι υπεύθυνος και δεν είμαι σε θέση να σας πω τι μπορεί να βγει από ένα τέτοιο διάλογο. Ετσι; Αυτή είναι η απάντησή μου.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε Πρόεδρε, έχετε εκδηλώσει τελευταία την επιθυμία να συναντηθείτε με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Καραμανλή. Ήθελα να ρωτήσω αν έχει κάτι αλλάξει στην επιθυμία σας αυτή. Και αφορμή για την ερώτηση είναι οι τελευταίες δηλώσεις του κ. Καραμανλή για τη χαμένη 10ετία από την ένταξη στην ΕΟΚ, παρατήρηση, η οποία φαντάζομαι αφορούσε και το ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Κοιτάξτε, σ' ότι αφορά το δεύτερο μέρος, δεν συνηθίζω να σχολιάζω τις δηλώσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας, αν και βεβαίως οι δηλώσεις αυτές εκφράζουν την κυβέρνηση πάντοτε. Τουλάχιστον έτσι είναι. Με εξαίρεση το διάγγελμα, οι δηλώσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας καλύπτουν την κυβέρνηση.

Σε ότι αφορά τις προθέσεις μου, παραμένουν οι ίδιες. Νομίζω ότι θα ήταν χρήσιμο να συναντηθώ με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, να τον ενημερώσω για τις θέσεις μας, τις εκτιμήσεις μας για την πορεία της οικονομίας και της χώρας, μα ιδιαίτερα για τους εθνικούς κινδύνους οι οποίοι γιγαντώνονται αυτή την περίοδο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε Πρόεδρε, στη συνάντηση που θα έχετε με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας θα του θέσετε και το αίτημα για εκλογές;

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Ασφαλέστατα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε Πρόεδρε, χθες αναφερθήκατε στην ομιλία σας στη διάσταση της εσωκομματικής πορείας του ΠΑ.ΣΟ.Κ. που ακούει στο όνομα «το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι έτοιμο». Αυτό να το εκλάβουμε σαν μια φάση τελευταία ωρί-

μανσής του και συγκρότησης ή σαν μια βάση επί της οποίας διαμορφώνεται το πρόγραμμα.

A. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Κοιτάξτε, υπάρχει πολλή φιλολογία γύρω απ' αυτό το πρόγραμμα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Νομίζω ότι υπάρχουν ορισμένες παρεξηγήσεις. Θέλω να κάνω τις εξής διακρίσεις για να παρακολουθήσετε πιο αποτελεσματικά το έργο μας.

Ας ξεκινήσουμε με το πρώτο βήμα. Το πρώτο βήμα είναι η ταυτότητα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Τι είναι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Και αυτό αντιστοιχεί στη Διακήρυξη της 3ης Σεπτέμβρη. Έχουν πολλά πράγματα αλλάξει από το 1974, αλλά οι βασικές αρχές, η βασική ταυτότητα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν έχει αλλάξει. Μας χρειάζεται, αν θέλετε, μια νέα Διακήρυξη που θα αφορά την ταυτότητα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Αυτό υπάρχει στη σκέψη όλων μας και πρόσφατα είχα κάνει ένα μικρό σημείωμα σχετικά μ' αυτό, που δημοσιεύτηκε, αλλά είναι ένα ξεχωριστό θέμα.

Από τις βασικές αρχές, το πιστεύω του ΠΑ.ΣΟ.Κ., το που θα βρίσκεται το ΠΑ.ΣΟ.Κ. μέσα στην ελληνική κοινωνία, ξεπηδάει μια δεύτερη φάση, αν θέλετε, των κατευθυντήριων πολιτικών που θα ακολουθήσει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. γενικά μέσα στη δεκαετία του '90. Βλέποντας ολόκληρη την πορεία, τι βλέπει για την Ελλάδα. Ποια τα μεγάλα προβλήματα και ποια σε γενικές κατευθύνσεις είναι τα μέτρα, όχι λεπτομερή, αλλά ο προσδιορισμός της κατεύθυνσης τουλάχιστον προς την οποία θα πάμε για ανεύρεση λύσης. Οι κατευθυντήριες γραμμές μιας κυβερνητικής πολιτικής, που δεν αποτελούν πρόγραμμα.

Το τρίτο είναι το πρόγραμμα, το οποίο έχει την εξής διαφορά απ' ότι είπα προηγουμένως. Υπάρχει στις θετικές επιστήμες κάτι που λέγεται «αρχικές συνθήκες» και το εγγλέζικο που είναι πολύ πιο γνωστό, είναι original conditions. Ξεκινάει η εφαρμογή ενός προγράμματος από τη μέρα που γίνεσαι κυβέρνηση, αλλά το τι βρίσκεις την ημέρα που γίνεσαι κυβέρνηση είναι κάτι που δεν μπορείς να ξέρεις αν δεν έχεις την ημερομηνία των εκλογών. Παραδείγματος χάριν, εάν σε χρόνο X γίνουμε κυβέρνηση και, ο μη γένοιτο, έχει η οικονομία χρεωκοπήσει, με την

έννοια που έχει χρεωκοπήσει στις χώρες της Βαλκανικής, δηλαδή να έχουμε εξωτερικό χρέος το οποίο δεν μπορούμε να εξυπηρετήσουμε, άλλο θα είναι το πρόγραμμα το τετραετές της ανόρθωσης, απ' ότι θα ήταν αν βρίσκαμε μια σχετικώς υγιή οικονομική κατάσταση.

Και το λέω αυτό διότι οι κατευθυντήριες πολιτικές γραμμές, που εκφράζουν το πιστεύω ενός Κινήματος, μεταφράζονται σε πρόγραμμα συγκεκριμένο μ' αυτό που παραλαμβάνεις, οικονομικά, κοινωνικά, εθνικά, πολιτισμικά. Και αυτό είναι κάτι το οποίο γίνεται με βάση τις γενικές αρχές, με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές, κοντά στην περίοδο της αναμέτρησης.

Αν με ρωτήσετε τι μέτρα θα πάρω, θα σας πω: Πότε; Το 1990 τι θα είχα πάρει; Έχω μιλήσει πάνω στις προγραμματικές δηλώσεις του κ. Μητσοτάκη, έχω προβλέψει, δυστυχώς έχω προβλέψει, την πορεία των οικονομικών μας, μιλάμε πάλι για πληθωρισμό 22% σήμερα αντί να μιλάμε για το 17%, το 19% που ήταν πιθανό ή το 13% για το οποίο μιλάει η Κοινότητα.

Ελπίζω να καταλάβετε τη διάκριση αυτή που κάνω. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δουλεύει το πρόγραμμα του σ' όλη την Ελλάδα. Θα κάνουμε Συνδιασκέψεις κατά περιφέρεια, είναι πάρα πολύ σημαντικό να έχουμε μια πλήρη απογραφή της ελληνικής πραγματικότητας και μια πλήρη απογραφή των αναγκών του λαού μας κατά περιφέρεια, κοινωνική ομάδα, στρώμα και τάξη. Αυτή είναι η δουλειά που κάνουμε σήμερα, αλλά η απάντηση μου είναι ότι είμαστε έτοιμοι, γιατί αυτό είναι ένα προτσές, μια συνεχής διαδικασία. Δεν κλείνει σήμερα, δεν υπάρχει κάτι το οποίο ψηφίζεται ως ένα κείμενο και αποτελεί την «βίβλο» του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και ύστερα είσαι δεσμευμένος μέσα σε κείνα τα πλαίσια, είτε βρέχει, είτε κάνει ήλιο να την εφαρμόσεις. Δεν είναι προκρούστειο πράγμα, δεν είναι η κλίνη του Προκρούστη το πρόγραμμα.

Άρα, με την έννοια αυτή, θεθαίως προχωρούμε προς τα μπρος, μαθαίνουμε πράγματα που δεν ξέραμε, εκτιμούμε ξανά τι θα κάναμε στο παρελθόν αν είχαμε δυνατότητες άλλες από κείνες που επιλέξαμε, όλα αυτά είναι

τρομερά χρήσιμα πράγματα, απαραίτητα για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., για ένα Κίνημα νέο, σφριγηλό, προοδευτικό. Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να περιμένουμε κάποια ημερομηνία που κάποιο όργανο θα ψηφίσει κάποιο πρόγραμμα και να πούμε, τώρα είμαστε έτοιμοι για Κυβέρνηση. Αυτό είναι νομίζω μια καρικατούρα του όλου προβλήματος του προγραμματισμού.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε Πρόεδρε, χθες είπατε ότι θα μείνετε στις επάλξεις μέχρι τη νίκη. Θα ήθελα να ξέρω αν ήταν απλώς ένα ρητορικό σχήμα ή κατά κάποιο τρόπο οριοθέτησατε τον χρόνο όπου θα επιλέγατε για να παίξετε ένα διαφορετικό ρόλο απ' ότι είναι η ενεργός πολιτική. Δηλαδή με άλλα λόγια, στόχος σας είναι να φέρετε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην πλειοψηφία ή να ασκήσετε τα πρωθυπουργικά καθήκοντα;

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Δεν τα φοβούμαι.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε Πρόεδρε, χθες, στην ομιλία σας, χαρακτηρίσατε τις δηλώσεις του κ. Θεοδωράκη κορυφαία πράξη υποτέλειας. Σήμερα στον Τύπο δημοσιεύονται πληροφορίες ότι βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. σχεδιάζουν να καταθέσουν στη Βουλή ερώτηση για να χαρακτηριστεί πράξη εθνικής προδοσίας. Συμφωνείτε με μια τέτοια ενέργεια και μήπως οξύνει περισσότερο το κλίμα απ' ότι έχει ανάγκη ο τόπος;

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Κοιτάξτε, δεν είμαι πληροφορημένος, θα πληροφορηθώ. Πιστεύω ότι αυτό που έχει σημασία δεν είναι το αν θα καταθέσουμε επερώτηση στη Βουλή ή όχι. Τεράστια σημασία έχει το γεγονός ότι σε μια φάση στην οποία ο Οζάλ τόσο σαφώς μιλά επιθετικά, επεκτατικά, ιμπεριαλιστικά, τον ενισχύει ο κ. Μπέρκερ, τον ενισχύουν οι ΗΠΑ, διότι λέει στρατιωτικά έχει προς ανατολάς του και προς νότο κινδύνους – τα 1200 χιλιόμετρα που έχει με την Σοβιετική Ένωση, το Ιράκ, την Συρία κ.λ.π. – και ότι επομένως πρέπει να στηριχθεί η Τουρκία η οποία είναι απαραίτητη στο ΝΑΤΟ και η Ελλάδα είναι απλώς χρήσιμη. Είναι κι αυτή χρήσιμη αλλά δεν χρειάζεται να ενισχυθεί, ως εάν δεν είχε εκείνη αμυντικό πρόβλημα.

Μα το τεράστιο αμυντικό πρόβλημα είναι της Ελλάδας

διότι υπάρχει τουρκική απειλή και υπάρχουν και άλλες, αλλά η τουρκική απειλή είναι σαφής. Ποια είναι αυτή η απειλή; Η απειλή αυτή είναι στην Κύπρο – δεν είναι Ελλάδα αλλά είναι ελληνισμός. Μας είπε (ο κ. Οζάλ) ότι θα αφήσει τους έποικους. Μας είπε ότι θα κρατήσει τα στρατεύματα κατοχής. Μας μίλησε για τα Δωδεκάνησα για δεύτερη φορά, μία στη συνέντευξη Κανέλλη και μία στη συνέντευξη με την κ. Παναγιωταρέα, που σημαίνει ότι έχει αρχίσει να γίνεται μοτίβο αυτό. Μας μίλησε για τη Δυτική Θράκη και πιστεύω ότι το σχήμα το οποίο προωθούν με την Κύπρο είναι το σχήμα το οποίο θα μεταφέρουν αργότερα, θέλουν να μεταφέρουν, στη Δυτική Θράκη. Μίλησε για τα ελληνικά νησιά.

Κάτω από τις συνθήκες αυτές δεν είναι δυνατόν Έλληνας, διότι είπε τον εαυτό του «φιλέλληνα» αν δεν κάνω λάθος, δεν είναι δυνατόν Έλληνας να προσφέρει το μισό Αιγαίο, τουλάχιστον, στην Τουρκία.

Όσο λίγο και αν ξέρετε για το θέμα της υφαλοκρηπίδας, με την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας, αναγκαστικά, ακόμη και αν χρησιμοποιηθούν κανόνες ευθυδικίας, όπως λέγεται, από τη Χάγη, η υφαλοκρηπίδα του Αιγαίου, στη μεγαλύτερή της έκταση, είναι ελληνική. Όταν λοιπόν λες, έλα να μοιραστούμε τα πετρέλαια του Αιγαίου, λες πολλά πράγματα. Λες πρώτα απ' όλα, όπως λέει και ο κ. Οζάλ, ότι είναι πολιτικό το πρόβλημα. Δεν υπάρχει Χάγη, έλα να τα μοιράσουμε. Τί να τα μοιράσουμε; Να τα δώσουμε δηλαδή, διότι περί αυτού πρόκειται.

Και να πω και κάτι άλλο. Από την ώρα που πολιτικά θα δεχτεί η Ελλάδα κάποια οριοθέτηση αυτής της μορφής, κάποια μοιρασιά στο Αιγαίο, τα ελληνικά νησιά του Αιγαίου θα κάθονται πάνω σε τουρκική υφαλοκρηπίδα. Και αν και η ευθύνη, στον εναέριο χώρο, της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας έχει απεμποληθεί, όπως πιστεύω ότι έχει απεμποληθεί – προκαλώ την κυβέρνηση να μας πει για το στρατηγείο 28 στη Λάρισα τι γίνεται, που είναι οι περιοχές ευθύνης – αν λοιπόν, τα ελληνικά νησιά κάθονται πάνω σε τουρκική υφαλοκρηπίδα και ο εναέριος χώρος, ο έλεγχος του εναερίου χώρου, είναι τουρκικός

—η περιοχή ευθύνης σε ΝΑΤΟϊκά πλαίσια είναι αυτή— αυτό σημαίνει παράδοση τμήματος του εθνους.

Υπάρχει πράξη πιο καταδικαστέα στη δημόσια ζωή απ' αυτήν; Και είναι δυνατόν ο κύριος αυτός να παραμένει με δική του άποψη στην κυβέρνηση, αν δεν την ενστερνίζεται την άποψη αυτή η κυβέρνηση και ο ίδιος ο κ. Πρωθυπουργός; Και γι' αυτό και προειδοποιήσαμε χθες το βράδυ. Ο ελληνικός λαός, όλων των κομματικών αποχρώσεων, δεν πρόκειται να δεχθεί ξεπούλημα εθνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ο κ. Μητσοτάκης χαρακτηρίζει την αντιπολίτευση που ασκείται στη Βουλή ως στείρα άρνηση και σας προσωπικά «λιποτάκτη»...

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: ...Λιποτάκτη; Φαντάζομαι γιατί δεν πάω στην ώρα του πρωθυπουργού. Ε! (γελώντας). Θα είμαι πάντα «λιποτάκτης».

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: ...Από την άλλη, όμως, υπάρχει μια κατά μέτωπο επίθεσή σας χθες κατά της κυβερνητικής πολιτικής. Επίσης, από σας κάποια στιγμή ακούστηκε «ως εδώ» και θα σημειώνα εγώ «και μη παρέκει». Για το «μη παρέκει» θα ήθελα να μας πείτε, δηλαδή ποιο θα είναι το στίγμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης από δω και πέρα και πώς θα απαντήσετε στο λαϊκό αίτημα για μια πιο επιθετική αντιπολίτευση;

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Εγώ νομίζω ότι δεν έχετε παράπονο με τον λόγο μου από την πλευρά αυτή. Ήμουν αρκετά επιθετικός, αλλά όχι επιθετικός για να είμαι επιθετικός. Είμαι επιθετικός γιατί είναι τέτοιες οι συνθήκες, ώστε να προκαλούν αγανάκτηση σε όλους μας, σε όλο το λαό ακόμη και στους Νεοδημοκράτες, στους ψηφοφόρους της Ν.Δ. και σε μας.

Περνάμε μια τρομερά επικίνδυνη φάση. Πιστεύω πως το Κίνημά μας ακολουθεί μια σωστή αντιπολιτευτική πολιτική. Μπορεί να έχουμε οργανωτικές αδυναμίες σ' ορισμένες στιγμές, που να δίνουν εντύπωση ότι υπάρχει κλίμα αποδοχής και συναίνεσης, αλλά είναι λαθεμένο αυτό, το τονίζω. Μπορεί να μην κάνουμε αυτά που κάνουμε όσο καλά έπρεπε να τα κάνουμε, αλλά μην αμφι-

σβητήσετε ποτέ τη στάση και τη θέση μας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε Πρόεδρε, χθες μιλήσατε για πλειοψηφικό ρεύμα και το γεγονός ότι ζητάτε αύριο το πρωί εκλογές, σημαίνει ότι έχετε κάποιες εκτιμήσεις. Πιστεύετε ότι αν γίνουν εκλογές αύριο το πρωί, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα είναι πρώτο κόμμα, θα είναι στην κυβέρνηση;

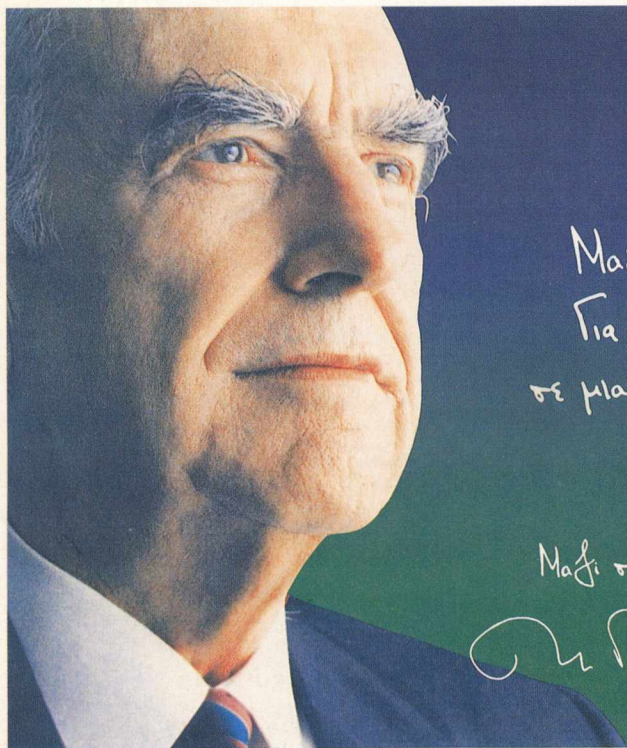
Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Αυτό το οποίο πιστεύω είναι ότι θα είναι πρώτο. Με βάση τον εκλογικό νόμο τον καινούριο, οι πιθανότητες να είναι κυβέρνηση είναι μεγάλες.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε Πρόεδρε, έχει τεθεί πολλές φορές θέμα περί αξιοπιστίας λόγου του ΠΑ.ΣΟ.Κ., και μάλιστα και από στελέχη του ΠΑ.ΣΟ.Κ., τα οποία υποστηρίζουν ότι παρ' ότι υπάρχει διαπιστωμένη και από δημοσκοπήσεις φθορά της Ν.Δ., δεν υπάρχει μια αντίστοιχη είσπραξη από το ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Πώς το σχολιάζετε;

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Αυτό δεν είναι μόνο άποψη ορισμένων στελεχών. Ασφαλώς είναι και άποψη δική μου ότι πράγματι σε μια φάση και μέχρι πρόσφατα, υπάρχει φθορά σημαντική της Ν.Δ., μείωση του μεγέθους του εκλογικού σώματος που στηρίζει την Ν.Δ., αλλά έχει κάποια δυσχέρεια στη μεγάλη απόφαση της μεταστροφής, της μετάβασης στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. Αυτό πράγματι ήταν η εικόνα μέχρι και πρόσφατα. Η εικόνα αυτή δεν είναι πια η ίδια· τώρα η μεταστροφή σημαίνει στράτευση στα πλαίσια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και πιστεύω ότι με την πάροδο κάθε εβδομάδας, όχι κάθε μήνα, κάθε εβδομάδας, αυτό ενισχύεται.

Είναι για μένα βέβαιο ότι αν συνεχίσει η κυβέρνηση να είναι αυτό που είναι —τα χαρακτήρισα χθες, αλλά πράγματι πρόκειται για σκάφος ακυβέρνητο κυριολεκτικά, που ακολουθεί τη φορά του ανέμου, που αδυνατεί να εφαρμόσει το ίδιο του το πρόγραμμα, αδυνατεί να προβλέψει σωστά, που συναλλάσσεται στο παρασκήνιο για εθνικά θέματα —αν αυτή η πορεία συνεχιστεί, αναμφίβολα το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν θα είναι απλώς μεγαλύτερο, αλλά πολύ μεγαλύτερο στη λαϊκή του βάση από τη βάση της Ν.Δ. Και η φράση που χρησιμοποιώ και δεν είναι τυχαία, είναι ότι ραγδαία διαμορφώνεται ένα νέο πλειοψηφικό ρεύμα με κορμό και εκφραστή το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Αυτό δεν αναφέρεται σε

συμμαχίες και συνεργασίες, αλλά αναφέρεται στο γεγονός ότι από πολλούς χώρους έρχονται στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. σαν τη μόνη εναλλακτική λύση στο αξεπέραστο μέχρι τώρα αδιέξοδο που έχει δημιουργήσει η διετία απουσίας του ΠΑ.ΣΟ.Κ. από την κυβέρνηση, μα ιδιαίτερα η αλλοπρόσκληση πολιτική των τελευταίων δεκατριών μηνών που κυβερνά η Ν.Δ. και ο κ. Μητσοτάκης.

Μαζί
Για μια Ελλάδα, που αγαπάμε
σε μια Ευρώπη, που ζήλουμε

Μαζί στη Νίκη και τη Νέα Πορεία

A stylized, handwritten signature in white ink, likely belonging to Andreas Papandreu, positioned below the text.

**Με το ΠΑΣΟΚ
για την
ΕΙΡΗΝΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**